

Szerkesztőségi iroda:

R.-szombat, Losonci ut 24. sz.
Ide intézendő a lap szellemi
részét érdeklő minden közle-
mény és levelezés.

Bérmertlen levelek nem fo-
gadtnak el.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN HÉT VASÁRNAPJÁN.

Kiadó-hivatal:

R.-szombat, Losonci-utca 24.
sz. **Rábely Miklós** könyvnyom-
dájában. — Ide intézendők a
kiadóhivatali illető előfizetési
pénz-, hirdetmény-, nyilttér-
és felszámolások.

Hirdetési díj:

Egy négyhasábos petisior tér-
fogata 5 kr.

Bélyegdíj: minden beiktatás
után 30 kr.

Nyilttér:

Egy sor 20 kr.

Előfizetéseket elfogad: A „Gömör-Kishont kiadóhivatala Rimaszombat Losonci-utca 24. sz., nemkülönben minden hazai postahivatal. Az előfizetések legczél-
szerűbben posta-utalvány útján eszközölhetők. — **Hirdetéseket** csupán csak a kiadóhivatal vesz fel.

Hivatalos veszedelem.

Tűz, víz, jégeső, háboru és járvány még soha-
sem okozott a társadalomnak annyi kárt, mint azon
hivatalos közegek, kik az egyesek és állam egymás
közti viszonyait szabályozó törvények végrehajtása
körüli, nincsenek tisztában köteleseikkel.

Mert ha ilyenek tanusítanak tiszteletlenséget a
törvények rendelkezései iránt, — ha olyanok török
fejüket azon, hogy mint kell nyakatekert szarvas okos-
kodással a törvény világos értelmét elferdíteni, ha
ilyenek adják megdöbentő példáját annak, miként
lehet a törvényt úgy alkalmazni, hogy az gyűlöle-
tessé, az egyesek érdekeinek nem védelmezőjévé, de
erőszakos megtámadójává legyen: akkor nem lehet
esodálni, ha a társadalmi életben szenteknek tartott
fogalmak az „enyim s tiédrol,” a jogról s igazságról,
a szabad és tilosról, az erkölestelenség fokára
súlyednek alá.

S valóban, a történelem tesz hű tanuságot arról,
hogy a Faraók uralma óta napjainkig minden letűnt
népet és államot azon erkölestelenség buktatta meg,
mely a törvények iránti tiszteletlenség által lett nagy-
ra nevelve.

Ez általános szempontból — úgy véljük, — az
állam minden egyes polgára jogosult a közhatalóságok
s közegek működését figyelemmel kíséreni s esetleg
bírálat tárgyává tenni a nyilvánosság előtt is, és ak-
kor és ott, ahol és a midőn hivatalos szabálytalan-
ságot, felületességet, tudatlanságot vagy épen zakla-
tást tapasztal, oda működni, hogy ezek megszüntetése
iránt az illetékes körök figyelme felköltessék.

Tehát nem egyedül szerény lapunk, de a közönség
érdeke teszi elengedhetlen köteleseggünké, hogy ismét
a besztercebányai nagytekintetű pénzügyigazgatóság
egy olyan intézkedésével foglalkozzunk, mely már
nemesak nevetséges, de valóban szomorú világot vet
azon felfogásra, melylyel a bélyeg és jogilletékek
iránti törvények 208. és 209. cikkait ellenünk al-
kalmazta.

Odáig jutott a fentisztelet igazgatóság törvényt ma-
gyarázó mély bölessége, hogy ha még tudnók is mi-
nősíteni lapunk elleni méltatlan eljárását, csak azért
nem tennők, mert minden méltó panaszaink daczára

egyik magasrangú letéteményese a korona és ország-
gyűlés hatalmának, melyet, habár itt-ott méltatlan ke-
zekbe kerül is, hódoló tiszteletben akarunk résztesíteni.

S felszólalásunk nem is az igazgatóság egyeteme
s egyéneinek személye, hanem azon közegeinek hiva-
talanos eljárása ellen irányul, kik a törvény önkényű
alkalmazásával az adózókra igazságtalan terhet rakva
csak azért, hogy maguknak ily uton is érdemeket,
jutalmakat biztosítsanak, az alattvalók törvény iránti
bizalmát, tiszteletét megrendíteni alkalmasak.

Kemény ítélet ez rájuk, de rászolgáltak, s ám
védjük magukat, mi fenntartjuk ellenük minden kö-
rűlmények közt.

De szoljanak a tények.

Lapunk folyó évi 5. számában már közöltük a
besztercebányai pénzügyigazgatóság 37109/VI. 1884.
számu rendeletét, mely szerint felfolyamodásunkat el-
utasítva, követeli, hogy egy a „nyilt térben“ köz-
zétett, személyes támadás elleni feleletért, a serki
járásorvosi lak hivatalos elárverezésére vonatkozó
hirdetményért, a hírek rovatában volt
azon közleményért, hogy a rimaszombati iparos
segédek egylete nyári mulatságot, a műkedvelő társulat elő-
adást tart, az irodalmi rovatban közzé tett könyv-
és folyóirat ismertetésért a bélyegdíjat a zonnal,
tehát még a határozat jogerőre emelkedése előtt
fizessük le. E határozat ellen ismét
egész tisztelettel felfolyamodván, alaposan hittük,
hogy hasonló közleményekért, legalább addig, amíg egy ma-
gasabb hatóság e kérdésben végleg határoz, újabb
zaklatásnak kitéve nem leszünk, s nem forog fenn
szüksége annak, hogy újabb felfolyamodással éljünk,
annál kevesbé, mert ha csakugyan neki van igaza, a
pótlandó bélyegdíjakat a bekövetelt biztosítékból is
levonhatja, de másként is beszédetheti.

Azonban a helyett, hogy f. évi január hó 30. nap-
tól óta, közbevetett felfolyamodásunk mikénti elinté-
zéséről értesítettünk volna, — a következő rendelet
vettük:

Másolat. 5913. Magyar kir. pénzügyigazgatóságtól.
VI. 1885.

A magy. kir. adóhivatalnak Rimaszombatban. Folyó évi
február hó 24-én 776. szám alatt kelt jelentésével felterjesz-

Felsikolt a hű férj. letekint a sirba,
A sorsnak esapásit tovább már nem bírja.

É szókat rebegi két árva fiúhoz:
„Ne hagyjuk el, menjünk a kedves anyához.“
Alig rebegte el a sirnak széléről,
Lefutott egy csillag a könnyező égről.

Réthly Andor.

Márczius 15-ike Simoniban.

A mint e lap igen tisztelt olvasóinak nagy része előtt
tudva van, Simoniban a márczius 15-iki emléknap már több
ízben megünnepeletett. Két éve, hogy a község és vidékének
lelkes honleányai egy gyönyörű nemzeti zászlót is készítettek
„1848“ szalagjain pedig „Szabadság, egyenlőség, testvériség“
feliratokkal. Közadakozásból készült ugyan a zászló, de hogy
mennyebe került, s kik minő mértékben járultak hozzá, kö-
zölve még e lap hasábjain nem igen volt, s mint én hallot-
tam, legtöbb részök van benne Fáy Barnabásné ő nagy-
ságának s tek. Alexay Istvánné urhölgynek, de részök van
benne a simonii nőeknek is majdnem kivétel nélkül. E gyö-
nyörű selyemzászló alatt szoktak csoportosulni márczius 15-én
délután 2 órakor a helybeli és vidékről összegyűlt férfiak a
tanítói lak előtt, s innen történik aztán a felvonulás lelkes
„éljen a magyar“, „éljen a haza“, „éljen
Kossuth Lajos“ felkiáltásokkal a templom előtti nagy
térre, a hol az ünnepély többi része folyik le.

Ez évben oly imponans közönség gyűlt össze eme ha-
zánk történelme legnagyobb napjának megünneplésére a si-
moniakon kívül Serkéből, Feledből, Jánosiból, Darnyáról. Dé-
térből, Gesztetéből, hogy méltán arra lehet következtetnünk,
hogy e hazafias emléknap megünneplése hova-tovább több
hazafi szívében talál méltó viszhangra. Az ez évi simonii már-

tett „Gömör-Kishont“ hetilap január havi példányai azon uta-
sítással visszavárolag adatnak ki, hogy a lap kiadójától az 1-ső
számban megjelent „Vettük a következő gyászjelentést“ ezi-
mű hirdetményért ufolag még 30 krt, — a 2-ik számban meg-
jelent „A magyar közigazgatás“ „A gond-
űző“ és „Ország-Világ“ elnevezésű 3 rendbeli hirdet-
mény után pótlólag még 90 krt és a 3-ik számban megjelent
„Nyilttér“ ezi-mű hirdetmény után pótlólag még 30 krt,
— összesen tehát 1 frt 50 krt szedjen be, s az összeget a
bélyegjövédéki naplóban számolja el. — Jelentése a bevétele-
zési adatok közlése mellett legfeljebb 14 nap alatt elváratik.
— Feljegyeztetett a kebelbeli számvévo osztálynál bélyegjövédé-
ki főkönyv, 96. lapon, 60. tétel alatt. Besztercebányán, 1885.
márczius hó 3-án Sveitzer s. k. Temlin s. k.

Magyar kir. adóhivatal Rimaszombatban, 1885. márcz. 16.

Ezen másolat hitelül: **Belopotoczky.**

No már bocsanatot kérünk azon uraktól ott az
igazgatóságnál, — kik a hirdetési díjak megállapítá-
sával foglalkoznak — vagy nagymérvű tudatlanság,
vagy a törvény felületes ismerete, vagy a magyar-
nyelvbeni teljes járatlanság kell ahhoz, hogy még egy
gyászjelentést is hirdetmény számba ve-
gyenek; s bármelyik eset álljon — pedig egynek ál-
lania kell, — nem érdemlik, hogy most elfoglalt dí-
szes állásukban fogyaszszák egy alkotmányos ország
kenyerét.

Hogyan? hát nem elég világosak a vonatkozó
törvény e szavai:

208. §. Bélyegilleték alá tartozó hirdetmények.

Bélyegilleték alá tartoznak:

1. Azon magánügybeli hirdetmények, melyek több pél-
dányban, nem kézirat útján állítottak ki, s benn az állante-
releten vannak használatra szánva, akár nyilvános helye-
ken függesztetnek ki, akár más módon terjesztetnek és té-
tetnek közzé.

2. Azon magánügybeli hirdetmények, melyek hetenkint
legalább egyszer megjelenő belföldi hírlapokba vagy más idő-
szaki iratokban vannak iktatva.

209. §. Bélyegmentesek:

1. Azon hirdetmények s egyéb közhírtételek, melyek
közhatalóságoktól és hivataloktól, községekől, továbbá közinté-
zetektől és alapok igazgatóságától, egyházi- és vallásfelekeze-
tektől hivatásuk céljából, nem pedig magánfelek érdekében
hivatalosan adatnak ki.

2. Azon hirdetmények, melyek emberbaráti vagy jóté-
konyossági célokra, egyletek vagy magánosok részéről bocsa-
tatnak közre, s nem a társulati tagok magánhasznának vagy
érdekének előmozdítása végett eszközöltetnek.

3. Tudományi, művészeti avagy egyéb ezekkel foglal-
kozó lapoknak saját szakukba vágó hirdetményei.

ezius 15-ének sikerét, fényét több kedvező körülmény is elő-
segítette. Ezek közül első az a verőfényes tavaszi nap, mely
a levegőt szinte megbalzsamozta, mely ugy esalja az embert
isten szabad ege alá, a második, hogy épen vasárnap lévén,
a föld népe terhes munkájától menten, megkönnyebbült szív-
vel áldozhatott koble legszentebb vágyainak, — és a mi e
napot a simoniakra nézve még ünnepelebbé tette az, hogy e
választó kerület őszintén szeretett, tisztelt függetlenségi kép-
viselője, nagys. Bornemisza István ur e szép napon
váltotta be azon szives ígérét, hogy a lelkes, hazafias si-
monii választó polgárait saját fészkekben fölkeresi.

Az ünnepély a simonii égbetörő sugar torony alatt, a
templom előtti nagy téren azzal vette kezdetét, hogy a si-
monii dalárdá énekelte a „Nemzeti zászló“-t
falusi dalárdáknál nem igen tapasztalható precizitással, azután
a helybeli segédlelkész Vattay László tartott felolvasást
az emléknap alkalmából. Vázlatos történelmi visszpillantás
után, ecsetelve az első márczius 15. eseményeit, előadva an-
nak a napnak nagyszerű vívmányait, a többek közt ezeket is
mondja: „A független miniszterium vezetése alatt megkezdte
működését a magyar parlament, — lehányta magáról a szá-
zados bilincset s megkönnyebbülve súlyos terhetől, a kor szel-
lemének hatása alatt óriás lépésekkel haladt elő. —
Kezébe ragadva a felvilágosodás zászlaját: kimond-
totta a vallás egyenlőségét, és a mi az 1848
legszebb, legmagasztosabb alkotása: lerombolta azt az ezred-
éves válszalat, mely az ország népeit egymásra nézve oly
idegenné tette, t. i. felszabadította a népet a
jobbágy-ságalól. Ebben valósult meg az a márczius
15-én oly riadó lelkesedéssel hangoztatott egyenlőség, testvé-
riség. — Ezzel lett jöveteve az a százados bűn, mely a nem-
zetek, népek lelken mintegy óriási kigyó mardosott. Ezzel lett
visszaadva a nemzetnek az az értéktelenül heverő legnagyobb
kincse, melyet többé soha el nem veszthet, — felnyitva az a

TÁRCZA.

Temetnek.*)

Zeng a búcsúének, a harang megszólal.
Tele van az udvar számtalan jajszóval,
Valjon kit temetnek? valjon kit siratnak?
Egy hű gondos anyát adnak át a sirnak.

Két kis fia maradt e gondos anyának,
Hej beh busak mostan, hej beh haloványak,
Egyik így szólal meg: „anyám, édes anyám,
Végy magadhoz engem egy csendes éjszakán.“

Másik az anyjáért szótalanul eped,
Szíve a bábattól, csakhogy meg nem reped,
Az apa hű nejét vérző szívvél sirja,
A sorsnak könyvébe mért van ez így írva?

Viszik a koporsót, zeng a bucsúének
Mig a megnyugtató temetőhöz érnek,
Apa, fiu, zokog, nyitva a sir szája,
Mely a kedves anyát örökre elzárja.

Künn már a koporsó a szélén a sirnak,
Az árva gyermekek ráborulva sirnak,
Apjuk föl-föl zokog, nem tud hova lenni,
Szíve mély fájdalmát nem enyhíti semmi.

Hát mikor egy-két rög a sirba legördül,
Koporsójára hull és az nagyot zördül,

*) Felolvasatott a helybeli főgymnasiumban f. hó 15-én tartott em-
lék ünnepélyen.

Hát nem elég világosan van-e itt meghatározva a hirdetés fogalma? Nem elég tüzetesen jelölve-e itt meg azon esetek, midőn a hirdetmény bélyegdíjmentes? S ha nem tudnak magyarul, ha nem képesek a törvény félreérthetetlen szavait felfogni, ha azokat holmi Bach-koárszakra emlékeztető önkénytelennel magyarázva, minden komolyabb megfontolás nélkül alkalmazzák, nem önöket terheli-e a felelősség azért, hogy a magában jó törvény csapássá válik az adózók vállain?

Valóban ideje volna már, ha a magas kormány meggyőződne azon silány felületességről, melylyel pénzügyi hatóságaink egy némely közegének részéről a közönségnek napról-napra küzdenie kell. Ideje volna mélyebben betekintnie azon ügykezelésbe, mely szerint az illetékek még ma is kiszabhatók. Akkor tapasztalnánk, hogy például a birtok átruatásnál, tekintet nélkül a törvény megfelelő rendelkezésére — amint már e lapokban is felemlítve volt — a tulajdonjog változásának mindig legmagasabb ideje szerint rovatnak ki a százalékok. Akkor nem tűrné el, hogy még a negyvenes években történt, vagy olyan haláleset utáni hagyatéki vétecsék fel, melytől a százalék már vagy kifizetve, vagy telekkönyvileg biztosítva lett, amint ezt a bányai nagytekinetű m. kir. pénzügyigazgatóság, tudunk szerint, mostanában elrendelte.

Nincs-e igazunk?

Egyébiránt elhatároztuk panaszunkkal a nagyméltóságú kir. pénzügyi kormányhoz fordulni; addig is a közönség s a fővárosi sajtó becses figyelmébe ajánljuk a fentebb méltatott **hivatalos veszedelmet.**

Alagesövezés, közlegelő rendezés.

A rimaszombati gazdakör azon nyomasztó helyzetet, mely városunk gazdálkodó közönségét földjei célszerű kihasználásában, főleg a tagosítás keresztülvitele óta meggátolja, jobbra változtatni törekedvén, a következő kérelemmel fordult Rimaszombat város tanácsához:

„Tekintetes városi tanács! A kulturmérnöki intézmény áldásos voltát ohajtván a helybeli gazdaközönségnek gyakorlatilag, a valóságban is bemutatni, már több ízben tettünk ez irányban kísérletet — tekintve a könnyű hozzáférhetést — az e célra különösen alkalmas s a vízmentesítést fölöttébb igénylő terület, — az u. n. jánosi kapunál lévő belsőségek — birtokosainak csoportosítására, de sikertelenül. — Az eszmét nem ohajlja elejteni, mert benne, illetve megvalósítása által az egyes birtoktestek értékelkedését, s így a nemzeti közvagyon gyarapodását s ez által városunk polgárainak adóképeségét fokozni reméljük, — és tudva azt, hogy a nemes város szintén bir ily vadvizes területekkel — a tek. városi tanácsba vetjük bizodalunkat és tisztelettel kérjük egy — különösen a hozzáférhetést tekintve — arra alkalmas területnek, nézetünk szerint a pusztai szabadkai birtokon — a kelesényi uttól bal kézre — az erdők alatt fekvő vadvizes szántóföldek egy bizonyos részletének — a fentebb is említett célból történő — alagesöveztetésére.

Folkérjük továbbá a tek. városi tanácsot a szórványosan fellépett marhabetegségek behurcolásának meggátolása céljából, hogy a közlegelőre kihajtandó s állatorvosi vizsgálat megtörténte után egészségesek-

nek talált marhákat is — főleg pedig a vásárokon szedetteket — legelőre kihajtás előtt 7 napig veszteg-zár alá tétesse.

Miért is az egyeseknek szigorú köteletségévé teendő, vásárolt marhákat a főkapitány urnál okvetlenül bejelenteni, ki is annak orvosi megvizsgálását eszközöltetvén, a vesztegzárt 7 — gyanu esetében egészen külön helyiségben — esetleg több napokra is elrendeli.

Tekintve továbbá a közlegelőinken divó rendszertelenséget, folkérjük, hogy a gulyabeli marha közé bikaborjukat, 4—5 éves tinókat s jármás ökröket kihajtani ne engedjen, s végre az évről-évre történt folytonos tilalmazások által már annyira csekély legelőterületet régebbi tilalmasok felszabadítása által növelje.

A tek. városi tanács jóakarátát kérve tesszük kérelmünket azon biztos hitben és reményben, hogy azoknak méltányos elintézését, bajaink orvoslását megtagadni nem fogja annál kevésbé, mert mi — a legfáradtságosabb élet osztályrészesei s az ingatlanul, a városnak mondhatnánk helyhez kötött oly örökös polgárai vagyunk, — kiknek a város által legnagyobb részt idegenek, vagy talán, helyesebben az ideiglenesen itt lakóknak, annyi pénzadózat árán megszerzett s folyton föntartott u. n. városi kényelméből osztályrésztül vajmi kevés, majdnem semmi sem jut, a kiknek azonfelül pedig kilátásunk van arra, hogy a legközelebbi jövőben, a viselendő terhek oroszlanrészre nekünk jut, tesszük ezt annál inkább, mert úgy tudjuk, hogy saját polgárai anyagi jólétének — törvényszabta határok közt — emelése, a közterheknek aránylagos elosztása, helyesebben a polgárijogi közkedvezményekben egyeseknek aránylagos részesítése a tek. városi tanácsnak k ü l ö n b e n is fő-fő törekvése.

Végül a mult napokban történt doboltatásnál főkapitány ur a körtől 60 krt követelt, illetve fizetett. — Azon tiszteletteljes kérelemmel járunk e tekintetben a tek. városi tanács elé, méltóztatnék ily eseteknél a kört mint más hasonló erkölcsi testületeket tekinteni s a polgárijog kedvezményeiben részesíteni. . .

A gazdakör nevében és megbizásából Rimaszombat, 1885. febr. 28.“

Horváth János,
elnök.

Bernáth Gyula,
jegyző.

Közgazdaság.

A száj- és körömfájás okszerű gyógyítása.

A „Gazdasági Lapok“ márczius 8-án kelt 11-ik számában nagy megilletődéssel olvastam, hogy hazánkban az állatok között a „száj- és körömfájás“ nagy mértékben terjed, legközelebbi napokban is 10 vármegye több községeiben, jelesül megyénkben is Dulházán újból fellépett, s így ezen veszedelmes járvány nemhogy kevesbedne, de napról-napra nagyobb mérvet ölt, azért nem tartom időszerűtlennek az uralgó száj- és körömfájás okszerű és olesó gyógyításával tisztelt gazdatársaimat megösmertetni.

Hogy ezen felette ragályos járvány hazánk területén nemhogy kevesbedne, de napról-napra nagyobb mérvet ölt, ennek okát csak két körülményben kereshetjük: t. i. a járvány terjedése elleni elővigyázati rendszabályok nem erélyes foganatosításában, 2-or a száj- és körömfájás betegségnek nem okszerű, nem sikeres gyógyításában.

Az első okot könnyen elháríthatjuk az óvintézkedések erélyes végrehajtásával, a baj második okán a betegség nem sikeres gyógyításán azonban már nehezebb segíteni, mert minden személyeskedést mellőzve, a gazdaközönség érdekében minden tartózkodás nélkül bátor vagyok azon meggyőződés-

tek boldogságának; tanuljátok meg, hogy a hazaszeretet, hűség, egyetértés, kitartás népeket tesz boldoggá, nemzeteket tesz szabaddá, s szíjjeltőri a századok által kovácsolt békét is, és mi is ezek által lehetünk egykor nagygyá és boldoggá. — Te pedig nagy bujdosó! hazátlan fia e hazának! ki azokat a dicső nagy napokat megalkotád és beirtad hatalmas pennáddal a világtörténelem nagy könyvébe — vigasztalódjál!

Majd egyszer a tavasz eljő, a rózsának lesz levele, lesz virága, lesz hazádnak szabadsága. Mi neked fáj, nekünk is fáj, — könnyünket viselni bajos, de istenünk segíteni fog. Eljen, éljen Kossuth Lajos.“ — Mire a dalárda énekelt el ugyanezt a dalt szépen, érzéssel.

Azután Lenkey István ur [Jánosiból] állt a szónoki emelvényre. Ifjú tüzzel és lelkesedéssel szólt azokról a dicső napokról, melyekben neki is része volt. Találón fejtegette, hogy mint kell az egyenlőséget értenünk. Hangsúlyozta, hogy a kitartó becsületes munkában, a hazaszeretletben legyünk egyenlők, egyiránt nagyok, s hogy a valódi érdemet mindenkor becsülnünk, elismerünk kell. Sikertől lekes beszédét Kossuth Lajos éltetésével zárta be. Mire a dalárda a „Hazádnak rendületlenül“ zendítette rá. — És most menjünk a legnagyobbhoz.

Nagyságos Bornemisza István országgyűlési képviselő ur állt fel utóljára. Megjelenését nem igen merték remélni; kétszeresen lelkesítő és megtisztelő volt hát a simonikra az, hogy az állatok hazafiai buzgósággal ünnepelt napon saját felszólalásuk, szeretett képviselőjök szavát is meghallhatták. Kijelentette a képviselő ur, hogy ígéretét jött beváltani, megköszönni a választó polgárok ragaszkodását, melyet iránta a multban tanusítottak. Azután visszaemlékezett ő is meleg, lelkesítő hangon a mult nagy eseményeire és nagy embereire, kik a nagy eseményeket, önzetlen hazaszeretettel, áldozatkészséggel, kitartással megteremtették. Kiemelte a márczius 15. vívmányait, az emlékünnap jogosultságát, magasztosságát. Az-

semét magyar őszinteséggel kinyilatkoztatni, miszerint úgy az állami, mint megyei állatorvosaink a száj- és körömfájást sikeresen nem gyógyítják, mely állításomat a gyakorlati tapasztalat teljesen beigazolja, mivel a száj és körömfájás betegség hazánkban egyre folyvást nagyobb mérvben terjed; nem gyógyítják sikeresen pedig azért, mert az állatorvosok legnagyobb része a száj- és körömfájás betegségnek fészket és okát nem ott keresik, hol kellene, nem ott vélik lenni, hol valójában van, hanem mint külső sebet egyedül s kizárólag külsőleg gyógyítják, holott a száj- és körömfájás a vérben gyökeredző betegség, vérbaj (mely betegségnél a vérből a kóroanyag a száj- és köröm hasadékain üti ki magát s ezen helyeken képez sebeket) s így mint ilyen okszerűen és sikeresen s gyorsan kiválólag belső szerek által gyógyítható (a szokásos külső szerek alkalmazása mellett) a belső szer a vért a száj és körömfájás okozta kóroanyagtól megtisztítja, s így annak kártékony hatását neutralizálja s megszünteti, s ha az ok megszűnik, természetesen az okozatnak is, jelen esetben a betegségnek is meg kell szünnie.

A fent előadottakból kifolyólag köteleességet vélek teljesíteni, midőn gazdatársaimnak a legbensőbb meggyőződésemből ajánlani bátorodom, miszerint az uralkodó ragályos száj- és körömfájás betegséget, az ebben szülő állataikat belsőleg is gyógyítsák és pedig a biztos hatású és olesó hasonszerű gyógyszerekkel a következő képen:

a) Kezdetben, midőn a betegség első körjelei alig észrevehető sántításban mutatkozik, elegendő, ha a köröm és talp arnicás vízzel napjában nehányszor megmosatik, s belsőleg hasonszerű arsenicum a 3-ik ritkításból napjában egyszer reggel éhgyomorral, egy adagban nagy marhának 6—10 csep, sertéseknek 3—5 csepp, juhoknak és kecskéknél 1—3 csepp adatik be (az állatok nagysága és korához képest.) idejében így eljárva, rendszerint rövid idő alatt meggyógyítja a bajt. A míg egészséges állatoknak pedig igen üdvös, ha öngyógyász gyanánt hetenkint 1—2 adag arsenicumot adunk be. A gyógyszer beadása után és előtt egy órával az állatoknak nem kell enni és inni adni.

(A betegség ismertető körjelei: az állat elveszti étvágyát s lassan kőrödzik, szája forró és száraz, ganaja kemény és hujya felette sötét színű, a test állapota lázas, örömet fekszik; eleinte esáncjait rángatja, s ha menésre készítetik félve lép és sántít, később a köröm között tüzesség és daganat mutatkozik, már egyáltalában nem állhat, nem hághat lábára a dagadt részeken nemsokára hólyagok támadnak, melyekből sárgás nedv folyik ki, s melyek fekélyekké változnak; néhány nap múlva a szájban temérdek apró vörös pontoeska támad, melyek mindinkább nagyobodva már egész borsószem nagyságú hólyagokká változnak, melyekkel az állat fájdalom miatt semmit sem ehetik, hanem igen sokat iszik s szája felette nyálzik; e nyavalya jó lefolyása után a lassankint visszaálló egészséggel az állat nyelve egészen lehámlik; gonoszabb esetekben pedig ónszínű egybefutó hólyagok támadnak, melyek felakadván, mélyen ható sebekké válnak, úgy hogy a száj egész nyálbártyája darabokban lefoszik. A szájtájással legtöbb esetben torokgyulladás is van, mely mellett igen bűdös a léleket, s elsóványodással dög köszönt be. Gyakran a szájtájás körömfájásba megy át s megfordítva. Általában mondhatni, hogy jó indulatú a köröm és szájtájás ha az azokban levő sebekből kiszivárgó nedv nem sűrű s nem bűdös, míg ellenben az illeto sebek és fekélyekből kiszivárgó nedv sűrű és bűdös, akkor a száj- és körömfájás igen veszélyes, sokkal veszélyesebb és nagyobb károkat okoz, mint sok gazda első pillanatra latja lenni, a miért is annak belső s külső képeni haladéka nélkül gyógyítását mindjárt a betegség kezdetén, s az öngyógyász alkalmazását és övrendszabályok pontos betartását nem bírom gazdatársaimnak eléggé ajánlani.)

b) Ha az állatnak csak a körme fáj: reggelre acid-phosphor, delétjában arsenicum, estére pedig carbo-vegetalis, szorulás esetében az utolsó gyógyszer helyett nuxvomica az a) alatt fentírott adagokban adandó. — A körömsebre pedig külsőleg, kivált ha abból bűdös geny szivárg ki: 10 csep arsenicum a 3-ik ritkításból egy kavés kanálnyi vízbe cseppentendő s ezen folyadékkal a köröm sebé napjában nehányszor tolu segítségével jól benedvesítendő.

c) Ha csak szájtájás mutatkozik az állatokon, a szájtájás gyengébb neménél, (melynél a szájban levő sebből kiszivárgó nedv még nem bűdös) löszér: mercur solub reggel beadvá estére arsenicum (esetenként a fent kiirt mennyiségben.) — A szájtájás gonoszabb neménél kiváltképen ha már bűdös nyál-

dus aranybányája, mely soha ki nem meríthető. — Ezzel lett visszadva millió meg millió embernek szabadsága, boldogsága. Ugy, hogyha semmi más nem örökítené meg nemzetünk történelmének lapjain e napot, ez teszi azt örökre feledhetlené ez teszi azt, hogy nemzetünk életében ennek a márczius 15-nek emlékét lelkesedéssel feljújtsuk, megünnepeljük. Mert míg annak a 48-nak minden egyéb vívmánya: önálló Magyarország, önálló pénzügy, önálló hadsereg vallásgegyenlőség, — ma újra csak ábránd, de a melyért kell, hogy küzdjünk, a melyet kell, hogy e zászló alatt mindenigaz hazafi szent ohajtásával megvalósítani törekedjünk. — addig, ez az egy, a jobbágyfaj felszabadítása, él, s benne van elrejtve Magyarország függetlenségéhez az erő. — Azt mondja egyik koszos irónk (Jókai), hogy ne beszéljünk többé arról, hogy szép, ragyogó, dicső nap volt márczius 15-ike: ismerjük el, hogy szükséges nap volt. — Elismerjük, de a mennyiben e nap százados szükségét elégitett ki: a melyre előtte annyi márczius 15-ike erőtelen volt, — mondjuk, hangoztassuk, kiáltsuk lelkesedéssel, hogy szép, ragyogó, dicső nap volt márczius 15-ike, legyenek áldottak, kik azt megteremtették!“ stb. Azután így végzi: „Lobogtassuk hát fennen a lobogót, hogy mint legszentebb hazafiai meggyőződésünk jelvénye, hirdesse az, hogy csak önálló, független Magyarországnak lehet igazán boldog a magyar. — Ti, roskadozó vén katonák, kik láttátok a csaták villámait, éreztétek azt a szent tüzet szivetekben, mely hazájaért mindent feláldozni kész, tanítsátok meg unokáitokat már a bölcsőben, hogy nem lehet boldog e haza, míg lidéreként idegen hatalom szipolyozza vért, míg végkép le nem hanyja magáról százados jármát. — Ti pedig ifjak, ragadjátok kézhöz, lobogtassátok e lobogót, soha ki nem ejtve kezetekből, míg szabadnak, boldognak nem tudjátok e haza minden fiát. — Tanuljátok meg itt alatta, hogy az egyet nem értés a legszentebb ügyet is sirba temeti, a viszály, békétlenség, az önző érdekhajbaszat, utjában áll egyesek, családok, népek, nemze-

után a jelenre térve, előadta, hogy a parlamenti „48-as és függetlenségi párt.“ melynek ő rendíthetetlen híve, a 48-as alapon haladva küzd a haza boldogságáért. Biztosít, hogy — felséges királyunk lojalitását ismerve, — e pártnak, ha többségre juthat, királyunk bizton leteszi kezébe a kormányt. Tehát, hogy a „48-as és függetlenségi párt“ kormányképes s nem elérhetlen ábrándok után kapkod. S felhívja a választó polgárokat, hogy elvökhöz, meggyőződésökhöz szilárdan ragaszkodjanak továbbra is legyenek kitartók, legyenek egyetértők, mert csak így lehet a párt diadalát kivívni, szeretett hazánk boldogságát, melyre vágyunk, elérni, kiküzdeni. Lelkes éljenzés zárta be a képviselő ur szavait; a dalárda pedig elkezdte, hogy „Kossuth Lajos azt üzenté,“ miben aztán az egész közönség részt vett. E dal hangjainál, az elől lobogtatott zászló alatt vonultak aztán a vendégek és a helybeli választó polgárok a falu másik végén levő Bíró Pál-fele kastélyba, melynek éttermében terített asztallal várt bennünket tek. Alexay Istvánné urhölgy. Ajnácskői karcosról is gondoskodva volt. Ennek tüzetől megeredtek a felköszöntök is. Mindenkinek jutott belőlök. A dalárda szép dalai is gyujtottak. Itt is leglelkesebb volt a még mindig fiatal tűzű 48/49. őrnagy Lenkey István ur.

Az ünnepély megtartásához egyesek vidékről már a mult évben alapítványal járultak, valamint az idén is, többen a simoni választók nagyobb része az alapítványosok között van. Az alapítványok kamataiból fedezik ilyenkor kiadásait. A bizottság élén, mely az ünnepélyt rendezé, Alexay István ur áll, a szép siker az ő buzgóságának, az értelmes nép jóindulatának, hazafiaságának köszönhető. — de meg annak a jeles dalárdának is, melynek vezetésében Csizi Miklós tanító ur buzgólkodik kitünő sikerrel.

Éljenek sokáig mindnyájan!

Barkó.

folyás is mutatkozik, reggel 1 adag acid-sulphur, délnél 1 adag mercur-solub, estére 1 adag arsenicum a fentirt mennyiségben adandó. A szájrég pedig botra csavart s megnedvesített puha kenderrel minden reggel jól kitörölendő és tisztítandó s ezután a fentemlített arsenicumos vízzel a szájból levő sebek napjában többször megnedvesítendők. (Ez utóbbi eljárás az arsenicumos vízzel való mosogatása a szájszöveteknek oly hathatós, hogy a sertésnek előforduló szájrégét is rendszeren gyógyítja az arsenicumnak belsőképeni beadása mellett, hát a kisebb fokú szájbetegséget hogyan gyógyítaná meg.)

d) Ha a szájrég és körömfájás az állatot egyszerre lepi meg, akkor reggelre 1 adag acid-sulphur, délnél 1 adag acid-phosphor, estére 1 adag mercur-solub, minden 2-ik este ez utóbbi gyógyszer helyett arsenicum, minden 3-ik este pedig nuxvomica adandó a fent kitért mennyiségben. Külsőleg pedig úgy a szájrég mint a körömsebeteket a már nevezett arsenicumos vízzel kell napjában többször mosogatni. (Igen jó szolgálatot tesz ha a szájrég és körömsebeteket szőlő levél főzettel mosogatjuk. 1 liter vízben 30—40 drb kifejtett középuagyságu szőlő levelet apróra vágva forrasig felfőzünk s langyos állapotban használjuk fel.) Sőt igen jó ha magát a szőlőlevelet szőrlével, fényes részével (ha a szőlő levél száraz előbb meleg vízbe mártva megpuhítva) a köröm sebére rá tesszük s reá kötjük s míg meg nem szárad rajta hagyjuk, a szőlő levél esudátalaton módon tisztán tartja a sebet, a kóranyagot abból kiszívja és a sebet kitűnően gyógyítja (különben a szőlőlevél a fentirt módon alkalmazva egészen és mindenféle más sebre kitűnő gyógyhatással bír, a gyakorlatból merített tapasztalataim folytán határozottan merem állítani s bátran ajánlani.)

A szájrég és körömfájás gyógyításánál (külső használatra) még következő gyógyszerek és gyógyeljárás ajánlható:

a) Igen jó szolgálatot tesz ha egy evő kanálnyi édes tejfelbe egy közepesre kékhegyűi kekkövet porrá törve egyenletesen elkeverünk, s azzal a szájrég és köröm között levő sebet napjában többször bekengetjük.

b) A rosszindulatú szájrég és körömfájás ellen egy nevezetes nemet gazda pedig külső szerül következő receptet ajánlja: 1-ör főzz meg 25 liter vízben 4 liter árpát és egy jó maroknyi szederlevelet, ha a víz kihűl, adj hozzá 1/2 kilogram meszet és 1 liter jó ecetet. Ezen folyadékkal dörzsöld meg egy rongy segítségével a beteg állatot száján napjában többször, 2-ór egy liter főzött szappan lehez adj 1/2 liter borszeszt és 100 gram carbolsavat. Ezen keverékkel mosd meg gyakran a beteg állatot körmet esetet vagy kefe segítségével. A körömet jó mosás után alól-felül székátranyal bekenni. Ily módon a baj 2—3 hét alatt meggyógyul, míg különben 2—3 hónapig is eltart.

A hasonszenvi gyógyszerek beadása rendszeren egy darab ezüstkórka cseppente a beteg állat nyelvére teve történik. Különben hol a beteg állatok száma sok, mint a juhoknál, sertésnél vagy kecskénél, vagy ha az egészséges állatoknak szükség szerint az ajánlott óvszer beadatik, akkor a beadás könnyebben és gyorsabban történik a következőképen: az indiai és esetenként fentjelzett gyógyszer mennyisége a beteg állatok (vagy az óvgyógyásban részesítendő állatok) számára képest 2—4 esetleg több liter vízbe becsapentetik s abban jól egyenletesen elkevertetik. Az orvosság vízzel néhány liter árpa (az állatok számára képest 1-ső felvéka árpa elég 200 darab juhok vagy sertésnek) meglocsolatik úgy, hogy minden árpa szem jól átmedvesedjék s egyenletesen jól elkevertetik, ezen árpa így estétől reggelig állni hagyatik (az estére beadandó orvosság pedig s fenti módon reggel készítették el) s reggel éhgyomorra a beteg állatokkal megettetetik; az orvosság beadása után és előtt egy óráig sem enni, sem inni nem kell az állatoknak adni.

Ebből áll a szájrég és körömfájás okos és olcsó gyógyítása, mely ha idejében alkalmazatik, sok kártól menti meg gazdatársaimat. — a belső szerek alkalmazását el ne mulaszták, mert ez bír és hat legnagyobb győgyerővel. — az ajánlott külső szerek mind kitűnők, ezek közül bármelyik nagy sikerrel alkalmazható, mindazonáltal leghatásosabbnak tartom az arsenicumos vizet a fenti módon elkészítve s alkalmazva.

Még egy körülményt kell, hogy megemlítsék t. i. azt, hogy a szájrég és körömfájás oly ragadós betegség, hogy a sanitás még akkor is elragad az egészséges nyájra, ha az a beteg nyájjal egy uton, egy csapáson jár, s egy darab legelőn legeltetik, a miért is nem elég egyedül azon óv eljárás, hogy a beteg állat az egészségtől az ólban elkülönítessék, de igen szükséges, hogy a beteg állatok külön uton vagy csapáson hajtassanak legelőre, s egy egészen elkülönített legelőn legeltessenek. — Továbbá bátor vagyok felmenteni, hogy a mezőgazdák érdekében igen kívánatos lenne, ha a hazánkban nagymértben uralkodó szájrég és körömfájás gyógyításánál is úgy az állami, mint megyei gyakorló állatorvosok a hasonszenvi s fentirtott gyógykezelést megpróbálnák — erősen hiszem, hogy kísérleteik fényes siker koronázná — s e gyógyeljárás követésével mezőgazdáinknak igen nagy szolgálatot tennének. — mivel a sikeresebb és olcsóbb gyógyszer alkalmazása mellett igen sok kiadást takaríthatnának meg gazdáink javára. (mi a mai válságos időkben nem kis dolog) mert az ajánlott módoni gyógyítás 40—50 darab marhánál, vagy 300—400 darab kismarhánál (juh, sertés) 3—4 forintnál többre nem kerül.

Állatorvosainknak nem volna szabad oly makacsul ragaszkodni egy gyógymódnak, nem volna szabad oly határtalan ellenségének lenni a hasonszenvi gyógymódnak, de a gazdák érdekének előmozdítása végett megkellenék azt gyakorlatilag próbálni, mit ha megtennének, erősen hiszem, hogy többé a hasonszenvi gyógyszerrel való gyógyítást abban nem hagyják. Miről teljesen meg vagyok győződve, mert 30 évi gyakorlati tapasztalataimból a hasonszenvi gyógyszerek üdvös s sok esetben valóban esodálatos hatásáról s végzetlen olcsóságáról — meggyőződtem; nem érdekből beszélek, mert sem orvos, sem gyógyszerész nem vagyok, csak a való szent igazságot mondom ki.

Tisztelt gazdatársaimnak pedig a szájrég és körömfájás ellen fentajánlott belső és külső gyógyszerek alkalmazását a jelzett gyógyeljárás követését, s egyáltalában az állatok gyógyításánál a hasonszenvi gyógymód gyakorlatban vételét újból melegen ajánlani bátorkodom. **Vajda Gyula.**

A rothadásnak ellenálló két burgonya faj.

Azon körülménnyel szemben, hogy a burgonyák oly nagy mérvben a rothadásnak alá vannak vetve, különösen a mezőgazdasági körök érdekelni fogja, midőn megtudják, hogy a „Magnum bonum“ és a „Champion“ nevű hason fajokban azon burgonyanemek találtak, a melyekben minden előnyök összpontosítva vannak, s melyek épen a nehéz talajban kitűnően tenyésznek s nedves években is úgy mennyiségre mint minőségre nézve is kitűnően jövedelmeznek. Mind a két nem megérdemli mezőgazdánk legnagyobb figyelmét, különösen azokat a kik nehéz, nedves, hideg, nem drainirozott talajokon gazdálkodnak, mert eddig mind a két burgonyanem a rothadásnak ellenállt s nedves években is bő termést adott.

A „Magnum bonum“, a híres angol tenyésztő, Sutton tenyésztménye, minden kétséget kizárólag egyike a legjobb burgonya nemeknek, alakja hosszas, veséded, néha gömbölyű, rügyei egészen laposak. Ezen faj az 1883. londoni burgonya kiállításon 1000 különféle faj mellett az első jutalomdíjat nyerte. A „Champion“ burgonya egy Arbroathban [Skótszágban] Nikol John által magból tenyésztett vidéki burgonya, mely termelési és ellenállási képessége végett a brit tartományokban oly kedvelté tette, hogy az angol és skót mezőgazdák a tenyésztőnek hálaik jeleül becses ajándékokat adtak. A „Champion“ burgonya gömbölyű, mély rügyű, s (elsőrangú étel- és takarmányburgonya. Erős, gyorsan növekedő földfelett szára nem enged a dudvának fel nőni, beárnyékozza egész őszi a földet s porhanyóvá teszi. Mind a két fajta rendkívüli termékenysége mellett a következő példák tanuskodnak: „A „Magnum bonum“ burgonyát — írja Kosel A. Rothkosteletzen (Csehországban) — minden gazdának a legjobb letkülsimerttel ajánlhatom, mert a leghiegebb és legnedvesebb földben is minden rothadásnak ellenáll, 1 kiloból nedves földben 45 kilot kaptam; Zika plébános ur Kbelben (Csehországban) 1 kilo „Magnum bonum“-ból 3 év alatt 105 hektoliter szép, egészséges burgonyát kapott. A „Champion“ burgonyáról is a legkedvezőbb jelentések jöttek. A gácsországi Sirowy Just bérlo írja: „Szívós, áthatlan talajban 5 kilo „champion“ természetem s mégis 75 kilo nagy egészséges burgonyát kaptam.“ — Sok írásba kerülne ha itt mindazon számos, kedvező jelentéseket előadni akaránk, a melyek ezen két burgonyafajáról hozánk küldettek, s elég lesz, ha megmondjuk, hogy most a kevésbé vagyonos gazdáknak is alkalom nyújtatik, hogy ezen két burgonyanemet maguknak megszerezhessék és természetessé és tenyészthessék, mert a gazdasági kisérto állomás Veskában Szemiec mellett (Csehországban) elhatározta, hogy kisebb gazdáknak az egyik vagy másik fajtának 5 kilóját 50 krért természetesen át fogja engedni. Miután bebizonyított tény, hogy bizonyos időtartam alatt (s ha talán 20—30 évet is tenne) minden burgonya elöregedik s elfajul, ha mindig csak gumók által tenyésztetik, a vetésvaltozás nagyon tanácsosnak mutatkozik, hogy végre a burgonyarothadásnak gát vessenek.

A gömörmezei közigazgatási bizottság félévi jelentése az 1884. év második felére.

I. Az alispán havi jelentései nyomán.

A közigazgatás terén semminemű akadály, mely annak akár pontosságára, akár gyorsaságára gátolag hatott, volna fel nem merült. — A tisztikar személyzetében változás nem történt. Mindannyian hivatalos teendőik teljesítése körül erélyt és szorgalmat igyekeztek kifejteni.

Egészségének helyreállítása tekintetéből Kriston László főpénztárnok és Kubinyi Géza szolgabíró fürdő használata végett hat heti szabadságidőt nyert; időközleg előbbinek teendőit Dapsy József alpenztárnok-, utóbbiét Tomory Géza szolgabíró segéd teljesítette.

Ján Zsigmond közigazgatási kiadó oszváni körjegyzővé történt helyettesítése folytán kiadói állásáról leköszönvén, teendőinek teljesítésével a választás idejéig Draskovics Gábor díjnok bizott meg.

Legkiválóbb teendőjét a tisztikarnak a félév első hónapjaiban a Franciaországban kiütött cholera-járvány elleni óvattevédek életbe léptetése képezte. A fertőtlenítések eszközölhetése tekintetéből szolgabírák megfelelő mennyiségű fertőtlenítő szerekkel ellátattak; az üresedésben levő körörsövi állomásoknak sietős betöltésére utasítottak. — A félév utolsó hónapjaiban már a jövő évi ujenezállítási előmunkálatok elkészítése; a közmunka hátralékok leszolgáltatása s a kiszállított fentartási anyagok utvonalaikou való szabályszerű átvétele képezte szorgos teendőjét.

A közmunkaváltás behajtása október hóban befejezve még nem volt. — Tartozásban állott a rozsnói járás 1215 frt 25 krral, a rimaszombati 200 frttal, a rimaszécsi 282 frt 25 krral, összesen 1697 frt 50 krral.

A személyes és vagyonbiztonság kielégítő volt; a csendőség hivatalos kötelességeinek teljesítése körül dicséretes erélyt és szorgalmat fejtett ki s a járásbeli szolgabírákkal jó egyetértésben működött.

A megyei kórház a kezelő választmány által időközönként megvizsgáltatván, ott úgy az ügykezelés, tisztaság, valamint a betegek gyógykezelése és ellátása teljesen kielégítőnek találtatott.

A megyei pénztárak havonként szabályszerűen megvizsgáltatnak, teljesen rendben és hiánytalan állapotban levőknek találtatnak.

Kiállítási ügyek.

Az országos kiállításban Gömörmezeiből a következő kiállítások fognak részt venni:

- Az 1. csoportban: Gömörmezei gazdasági egyesület Rimaszombat. (?) Pelsőczy gazdasági kör. (Káposzta, len, kender.) Radvánszky Károly Sztáraya. (?)
- A 2. csoportban: Jolsvai egyesült cseresnye és gyümölcsenyésztő társulat. (Gyümölcs.) Rimaszombat város kertészete. (Kertészeti termények.) Rimaszombati gazdákör. (Alagesövek.)
- A 3. csoportban: Gróf Andrássy Dénes Hosszurét. (Ménésikók.)
- A 4. csoportban: Gróf Andrássy Dénes K.-H.-Várallya. (Gyapju.) Policzey Miksa Tiszolcz. (Házi ipari czikkek.)

- Vindt Adolf Lieze. (Vesszőkosarak.)
- Az 5. csoportban: Koburg Góthai herezeg erdő igazgatósága. (Erdészeti tárgyak.) Martini János Rochfalva. (Papir- és faanyag.)
- A 7. csoportban: Benyo László Rimaszombat. (Viasz és gyertyák.)
- A 8. csoportban: Krausz László Rozsnó. (Czukrázati czikkek.) Mindszenti Bertalan Rimaszombat. (Szalámi.) Nagy Lajos Csetnek. (Risike.) Schlosser K. örökösei Rozsnó. (Liszt és dara.)
- A 9. csoportban: Gróf Andrássy Dénes K.-H.-Várallya. (Bor.) Id. Fabinyi Samu Jolsva. (Bor.) Marko J. Imre Rozsnó. (Bor.) Schlosser Albert Rozsnó. (Bor.)
- A 10. csoportban: Andrik Sámuel Tamásfalva. (Kályha.) Ifj. Dubravszky Sándor Rozsnó. (Kő edény.) Erössy János Rozsnó. (Könyvszekrény.)
- A 11. csoportban: Id. Fabinyi Sámuel Jolsva. (Kolompok.) Hofman Miksa Jolsva. (Kolompok.) Jurin Sámuel Jolsva. (Kolompok.) Reiner János Jolsva. (Kolompok.)
- A 12. csoportban: Bolka Pál Rimaszombat. (Könyvszekrény.) Gotthilf Jakab Pétermány. (?)
- A 13. csoportban: Gaskó János Rimaszombat. (Bőr.) Markó József Rozsnó. (Bőr.) Trubint Lukács Rimaszombat. (Lószerszámok.)
- A 14. csoportban: Gyürky Pál Tiszolcz. (Papir.) Rakottay Lajos Rimaszombat. (Könyvek bekötte.) Roxer Gyula Nadabula. (Papir.)
- A 15. csoportban: Hoffman Miksa Jolsva. (Pokróczok.)
- A 16. csoportban: Alexi Lajos Rozsnó. (Ruhák.) Benedikt Tivadar Rozsnó. (Salon öltözet.) Majorosy Rezső Rimaszombat. (Ruhák.) Németh testvérek Rimaszombat. (Kalapok.) Rimaszombati cipészek és eszmiadiák. (Czipők és eszmiák.) Stepinszky Ferenc Rozsnó. (Czipők.) Siskovics István Rozsnó. (Kalapok.) Varga János Rozsnó. (Szűr.)
- A 18. csoportban: Erössy János Rozsnó. (Faragványok.) Prunczy Pál Gócs. (Botok.)
- A 22. csoportban: Várgedei közbirtokosság. (?)
- A 24. csoportban: Gindtner Mihály K.-H.-Várallya. (Gazdasági eszközök.) Liptay László Pelsőcz. (Gazdasági eszközök.) Miklóssy József Pelsőcz. (Gazdasági eszközök.) Stempel János Rozsnó. (Szeccskavagó.)
- A 25. csoportban: Gróf Andrássy Dénes Dernő. (Vasuti öntött vaskellekek.)
- A 28. csoportban: Csizi Jódforrás közbirtokossága. (Jódviz.)

A közönség köréből.*)

Tek. Szerkesztő ur!*) Becces lapja f.évi 10. számában a közönség köréből, az elmúlt izr. farsangi ünnep alkalmával tartott igen zártkörű estélyi multságunkra [és nem bárra] vonatkozólag, egy közlemény jelent meg, melyet az igazság érdekében helyre kell igazítanom.

A közlemény írója a „rimaszombati“ izr. ifjuság nevében, [melyet én ugyan nem ismerlek] tiltakozik, mintha a meghívók felirata [rimaszombati izr. ifjuság] által nevékkel viszáltunk volna. Igaz, hogy a közlörral, a megtartott estélyi multság tárgyában, nem értekeztünk, reá mint „fogadatlan prókatorra“ nem is számítottunk, de igen is érintkezésbe léptünk a többi — itt tartózkodó izr. fiatal emberekkel, kiknek belegegyezéseket meg is kaptuk annak révén a rimaszombati izr. ifjuság ezime alatt meghívóinkat ki is becsajtoztuk.

Hírlapi teleselésbe becsajtozni nem szeretek, de megjegyezni kívánom a közlemény írójával szemben még is, hogy mi is, mint ide letelepedett fiatalok, mint ezen társadalom egy alkotó része, míg itt lakunk, ugyanolyan jogokra [ha olyanok vannak?] tarthatunk igényt mint ő, s a hozzá hasonlók, kik itt lakni régebb idő óta szerencsések. Ránk nézve sértő czélzatu kifejezéseit ezennel visszautasítjuk, s ezzel az ügyet befejeztünk jelentem ki.

Egy az ott voltak közül.

Hírek és vegyesek.

Márczius hó 15-ik napja Rimaszombatban ez idén ugyszólván csak a főgymnasium ifjusága által lett méltóan megünnepelve; kaszinónk mélyen hallgatott; helyette dalárdánk lett volna hivatva arra, hogy közönségünk minden hazafias tagját összehozza e napon, aldozni a kegyeletes visszaemlékezésnek oltárán, de ez még felig sem sikerült, bár műsorát alkalomszerűen állította össze, s dalait gyújtó hatással adta elő; a polgári olvasóközön pedig már az előző estén, — de közönségünk nagy számához képest — csak szűk körben tartá meg szokásos lakomáját. Mäskor talán másképen lesz, legalább a gymnasiumi ünnepélyen részt vett nagyszámú s díszes közönség soraiban egyhangulag kitejezett megelégedés azon reményt kelti fel bennünk, hogy az ifju hevének nálunk szintén sikerül évenként tágasabb körben hódítani.

Halálozás. Szabó Pál Orhaj-törékben, ki 20 évig mint tanító, 12 évig mint körjegyző igyekezett emberi s honpolgári kötelességeit hűen teljesíteni, — elhunyt, miről a következő gázsajlásból értesültünk: Özv. Szabó Julianna szül. Laurency, özv. Laurency Judith szül. Kudlák; Szabó Bozsena férj. Czavar Gyuláné; Szabó Dániel, Ilon, Berta, Adél, s a számos rökön nevében sebzett szívvel lelentik a felejthetlen férj,

*) E rovat alatt a közérdekű felszólalásokat díjta anul közöljük, de felelősséggel a beküldő tartozik.
**) Közlelebbi számunkból tárgyalamaz miatt lett kihagyva. Szerk.

vő és apa Szabó Pálnak folyó évi márczius hó 18-án, d. u. fél 4 órakor, hosszas betegeskedés után, 54 éves korában történt elhunytát. — Hült tetemei márczius hó 20-án, d. u. 2 órakor fogtak az ág. ev. egyház szertartása szerint az orlatöréki sírkertbe örök nyugalomra tétetni. — Béke poraira!

Elmozavar. Városunk egyik vagyonos, becsült polgárán, Perjésy Jánoson néhány nap óta olyan szomorító tünetek voltak észlelhetők, melyek miatt családja kénytelen volt őt é. hó 20-án Budapestre szállítani, hogy ott valamely gyógyintézetben ápolathassék. Felgyógyulásához kevés reményt fűzhetnek övéi, kiknek szerencsétlenségén mindnyájan ószinte részvételt ohajtánánk enyhíteni.

Helyreigazítás. A „Gömör-Kishont“ f. é. 11-ik számában közzétett nyilvános számadásunkban Raisz-Marikovszky Emma ó nagysága 8 fnt felülfizetésről lett nyugtázva; saját felvilágosítása szerint ezen összegből 3 fntot Jánosiból a Vályi nővérek fizettek felül. Miről a valósághoz híven — a kegyes adományért köszönetet mondva — van szerencsén a nagy közönséget jelen soraink által értesíteni. — Rimaszombat, 1885. márcz. 21. — Lukács Géza, vörös ker. egyll. pénztárnok. Terhes Pál, nöegyleti pénztárnok.

Nyilvános vizsgát tesz e hó 25-én (szerdán) este 8 órakor a helybeli „Rózsa“ vendéglő nagy termében azon növendékek serege, mely közkedveltségű mesterük Zsemberi Adolf ur ügyességének köszöni, hogy a délceg járás, szerény magatartás, kellemteljes tánc ezer meg ezer szabályaival rövid egy hónap alatt elkészült. Jó lesz, ha felnötteink ez alkalommal egy kevés „ismétlésre“ szánják el magukat, legalább a magyar táncra nézve, melyről — ugy, amint ók rakják — semmikép sem lehet elhinni, hogy az valahó nemzeti volt, s ha meggondoljuk, hogy a „repetitio“ ára csak egy forint, hajlandók vagyunk kötelességünkben állónak tartani e csekély aldozatot.

Tűzvész dühöngött e hó 16-án Szirk községben, hol huszonhét ház és melléképület vált rövid pár óra alatt hamuvá, szerencsére a házak nagyobb részben árvák tulajdonait képezvén, azok a megyei gyámhatóság közvetítése mellett biztosítva voltak. — A tűz keletkezésének oka még eddig kideríthető nem volt.

A gömöri szoba az országos kiállításon érdekes folszerelést nyer. Be lesz itt mutatva a gömörmegyei háziipar-egyesület által a megyei népviseletet, a szövö-, fa- és agyagipar. A népviseletek közül: a balogi [téli és tavaszi női.] az egyházasbásti [férfi és női.] a pohorellai [tót leány], a helpai [tót menyecske] és a sumjáci [legény és menyasszony] ünnepi öltözéke életnagyságon bábokon. Sandy Gyula néhány ily tárgy olajfestményre is fogja illusztrálni a megyei népviseletet. — A szövőipar nagybecsű készítményeiből ezuttal kiemeljük a dobsinai nők változatos, finom és értékes küldeményét az egyszerű lenvászonról kezdve a finom zsebkendőig és oxford keméig sokféle nemből és színben. Ezeknek összegyűjtése körül Fábry János dobsinai óvónak van nagy érdeme. Továbbá az osgyáni, a bákai, a babaluskai, a sajógömöri vászon neműek és a ritka ügyességgel szőtt himzeit pór agy neműek [Simoniból] kiváló becsnek a népipar szempontjából. — A faipar köréből megemlítjük Zehery Ferencz rimaszombati asztalos néphutordarabjait, a kiettei ezíra menyasszonyi szekrényládát, a dobsinai finom faedényeket és evőeszközöket. Prunyi Pál göcsi tanító esinos szivarzopókait, kanálait, orsóit, a pádári kanalakát, Pazár G. strizsi kosarait, Sarlay Pál detéri szakajtót s végül a szutori és viznyó finom szalmakalapokat. Az agyagipar a gömöri szoba ily célra esekély terjedelme [20—24 nm.] miatt csak néhány kiválóbb tárggyal lesz képviselve: Süsnyiből [Bolha Jánostól,] Pongyelokról [Czaban Györgytől,] különféle eszerpedény és zsinódy, azonban a süveteli és pádári edények is itt nyerne helyet. Mihelyt terünk engedi, bővebben ismertetjük megyei háziiparunk ezen mindenestre becses termékeit. Néhány napig mindezek még láthatók a megyeház egyik kisebb termében, hol az érdeklődőknek Groó Vilmos tanfelügyelő, ki e tárgyak beszerzése körül hónapok óta fáradozott s személyesen fogja a kiállítási megyei szobát berendezni, készséggel megmutatja.

A Pesti Hírlap ez idő szerint a magyar újságolvasó közönség legkedveltebb és legelterjedtebb lapja, mert vannak oly előnyös tulajdonai, melyekkel jelenleg egy más lap sem dícsékedhetik s nincs egyetlen oly száma, melyben vagy országgyűlési (a t. Házból, és a méltás Házból) vagy kaszinói, vagy színházi s egyéb humoros karczolat, továbbá adomák, élekek, mulattató tárczák nem volnának. Rendes munkatársai közt foglal helyet legkedveltebb elbeszélő írónk s ma szinte páratlanul álló jeles humoristánk Mikszáth Kálmán [Scarron] mellett [ki az országgyűlési karczolatokat úgy megkedveltetette] két legjobb élelparbeszélő: Agai Adolf [Ücsesi Bors], Bartók Lajos [Don Pedró]. Vezéreküket elsősorban publicisták írják, kik a lap szabadelvű és minden párttól független irányára mellett, különböző pártállásai daczára, szépen megférnek egymás mellett, mint: Pulszky Ferencz, Tórs Kálmán, Beksis Gusztáv, Pesty Frigyes, dr. Kenedi Géza [Quintus] fel. szerkesztő, stb. Tárczáit a legügyesebb tollu s legkedveltebb írónk szolgáltatják a régi és az új gárdából: Borostyáni Nándor, Agai Adolf, Mikszáth Kálmán, Bartók Lajos, Beniczkiné-Bajza Lenke, Tóth Béla, Kürthy Emil, Radó Antal, dr. Sziklay János, Tábori Róbert, Latkóczy Mihály, Sebők Zsigmond stb. Két specialitása a Pesti Hírlapnak, hogy hétfőn és ünnep utáni napon is 4 oldalas mellékletet közöl, mit ma egyetlen egy európai lap sem nyújt; továbbá előfizetőinek hetenkint 4 oldalas, albumba köthető zenemellékletet ajándékoz, tehát 70—80 érdekes zenedarabot évenként. Előfizetési ára mindezek mellett igazán jutányos, alig több, mint az ugynevezett néplapoké, melyeknél négyszer-ötször többet tartalmaz, negyedévre 3 fnt 50 kr., egy óra 1 fnt 20 kr. Mutatványszámokat levelezőlapon kifejezett ohajra egy hétig ingyen küld a kiadóhivatal. [Légrády testvérek, Budapest, Nador-utca 7. sz.]

Egy aggasztó betegség, melyben számtalan osztály szenved. Ezen betegség jelentéktelen gyomorbetegséggel kezdődik, ha azonban elhanyagolják kiterjed, az egész testre megtámadja a veséket, a májat, a mellmirigyét, szóval az egész mirigy-rendszert, elannyira, hogy az általa meglepett valóban szomorú végtetnek van kitéve, mignem végre a halál megmenti kinsáitól. Ezen betegség igen gyakran más betegségekkel tévesztetik össze, de ha az olvasó az alább következő kérdéseket intéz magához, akkor képes leendő megítélhetni, ha vajjon szenved-e ő ilyen esetben vagy sem. — Érzek-e én étkezés után gyomornyomást, fájdalmat vagy lélegzési nehézséget? Nem

lep-e meg bizonyos tompa, nyomasztó érzés, álmoságtól kísérvé? Nem-e sárgások a szemeim? Nem-e gyülemlik reggelre az inyen és fogakon sűrű ragadós nyák, rozsz szájiz kíséretében? A nyelv bevonva? Nincs-e a jobb oldal felfuóvóva, mintha a máj meg volna dagadva? Nincs-e dugulás jelen? Nem-e szédülök el, ha fekvőhelyzetből hirtelen felegyenesedem? A húgykiválasztás esekély és setét színű-e? s rövid állás után nem-e hagy üledéket maga után? Nem-e poshad meg az étel a gyomorban mindjárt az evés után, s nem-e keletkezik puffadás és felbőfőség? Nincsen-e gyakori szivdobogásom? Ezen különböző körtünetek jöllehet nem lépnek mind egyszerre fel, de a beteg egymásután szenved azokban, azon mérvben, a mint a borzasztó betegség előbbre halad. Ha a baj már régi, akkor rövid száraz köhögés lép fel, melyet később kiköpecsek követnek. A kór nagyfokú előrehaladásával a felbőr piszkos barna színt ölt, s a kezeket s lábakat hideg tapadás izzadság borítja. A máj és vesék ama kóros állapotának előbbre haladtával csúzos fájdalmak állnak be, melyeknél a rendes gyógykezelés már teljesen sikertelen. Ezen baj emésztetlenségéből vagy emésztési gyengeségből származik, melyet egy kis adag alkalmas gyógyszer bevitelével elháríthatunk, ha azt mindjárt a kór fellejtének kezdetén alkalmazzuk. Ennél fogva felettébb fontos, hogy a baj mindjárt legelső fellépésekor helyesen kezeltsék, miután ekkor még egy kis adag gyógyszer elegendő a baj orvoslására: sőt még ha már a baj befészkelte volna is magát, a valódi helyes gyógyszerrel még akkor is mindaddig fel nem kellene hagyni, míg a baj legkisebb nyoma is el nem tűnt, míg az étvágy ismét vissza nem tért, s az emésztési szervezet ismét tökéletesen helyre nincs állítva. — Ezen betegség ellen a legbiztosabb s leghathatósabb szer elvitázhatatlanul a „Shaker-kivonat“, növényi készítmény, mely az alább felsorolt gyógyszer-tárak mind-egyikében megszerezhető. Ezen kivonatot a bajt alapjában támadja meg, s azt gyökerestől kiirtja a testből.

Oly egyéneknek, kik dugulásban szenvednek, a **Siegel-féle hashajtó labdacokra** is van szükségök, a „Shaker-kivonattal“ kapcsolatban. A **Siegel-féle hashajtó labdacok** meggyógyítják a dugulást, előzik a lázt és a meghűlést, megszabadítanak a főfájástól s elfojtják az epekiömlést. Ezek a legbiztosabb, legkellemetesebb s egyszersmind a leg-tökéletesebb labdacok minden eddig készítették között. A ki ezekkel csak egy kísérletet is tett, azok használatát bizonyára nem fogja abban hagyni. Euyhédeden s minden legkisebb fájdalom előidézése nélkül hat.

Ára egy palack „Shaker-féle kivonattal“, 1 fnt 25 kr., 1 doboz „Siegel-féle hashajtó labdacoknak“, 50 kr. Magyarországi főraktár: Budapest, **Török József** gyógyszer-tára király-utca 12.

Rimaszombatban: **Liszka József** gyógyszer-tára.

Hivatalos közlemények.

Gömör-Kishontmegye alispánjától.

Hirdetmény.

2408. sz. — A fennálló törvény és szabályrendelet értelmében megtartandó tavaszi bizottsági közgyűlés határnapja, főispán ur ó méltóságával egyetértve f. év és hó 30-ára s következő napjaira Rimaszombat mezővárosában kitűztetvén, a tanácskozás kiválóbb tárgyait a számadások megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése, a rimaszombati járásban üresedésben levő szolgabírói segédi állomásnak választás útján leendő betöltése s más közérdekű ügyek elintézése képezendi, mely intézkedés azzal hozatik a közönség s a t. cz. bizottsági tagok tudomására, hogy utóbbiak a közgyűlésen teljes számban megjelenni s a tanácskozásban részt venni sziveskedjenek.

Kelt Rimaszombatban, 1885. márczius 2-án.

Szontagh, alispán.

3071. sz. A hasznos háziállatok közt a folyó hó 8—14-ke között lefolyt heten ragályozás nem történt. Sajó-Püspökibent taknyosságól gyanus 3 ló zár alatt tartatik. — Rimaszombat, 1885. márcz. 17-én.

Szontagh, alispán.

Magyar királyi honvédelmi minisztertől.

960. sz. — Gömör- és Kishontvármegye közönségének. Az 1883. évi XXXIV. törvényzikk 2-ik szakasza értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika akadémiában felállított tényleges állománybeli tisztképző tanfolyamban az 1885. tanévre betöltendő helyekre vonatkozó pályázati hirdetményt a megye közönségének, — mint a gróf Buttler-féle Ludovika alapítvánnyal egybekötött bemutatás joggyakorlatára jogosult egyik törvényhatóságnak oly felhívással küldöm meg, — hogy a mellékelt pályázati hirdetményben foglalt felvételi feltételek különös figyelembe vételével a jövő 1885. tanévre egy ifjut mutasson be, illetőleg annak a pályázati hirdetményben elősorolt okmányokkal felszerelt folyamodványát folyó évi június hó 5-ig mint legkésőbbi lejárati napig hozzám terjessze fel. Tekintettel azonban azon eshetőségre, hogy a bemutatott ifjak a felvételi vizsgát sikerrel le nem tennék, avagy a felvételre testi fogyatkozás miatt alkalmasnak nem találtatnának, a közérdek pedig megkívánja, hogy az alapítványi helyek betöltetelül ne maradjanak, arra is felhívom a megye közönségét, hogy a kérdéses alapítványi helyre ezek elnyeréseért jelentkezők közül másodsorban is két ifjut mutasson be, tehát egyszerre négy ifjunak teljesen felszerelt folyamodványait oly ezébből terjessze fel, hogy ha az első sorban bemutatott ifjak a felvételre alkalmasoknak nem találtatnának, az esetben a másod sorban bemutatott ifjak a felvételi vizsgára azonnal behívhatók legyenek. Végül pedig ugyancsak a fentebb idézett törvényzikk szerint kitűzött közérdekű célz elérésre tekintetből bizalommal felhívom a megye közönségét, miszerint azt is nyilatkoztassa ki, hogy azon esetben, ha a kérdéses alapítványi helyek elnyeréseért egyetlen ifju sem jelentkeznék, avagy az első és másod sorban bemutatott ifjak a felvételi feltételeknek meg nem felelnének, s így felvehetők nem volnának a kérdéses alapítványi helyekre kincstári helyek elnyeréseért hozzag folyamodott, a feltételeknek megfelelő, de a pályázók nagy száma miatt figyelembe nem vehetett ifjak közül kettőt kijelölhessek. Ily eset bekövetkezése és a veendő nyilatkozat

alapján az általam kijelölt, illetőleg a jövő 1885. tanévre bemutatott ifjak felvételéről annak idején a megye közönségét értesíteni fogom. Budapest, 1885. febr. 27-én.

Fejérvári, s. k. honvédelmi miniszter.

Pályázati hirdetmény

a magyar királyi honvédségi Ludovika-Akadémiában, az 1885. évi tanév kezdetén betöltendő magyar állami-, illetőleg magán-alapítványi helyekre.

9526. sz. — Az 1883-ik évi XXXIV-ik törvényzikk 2-ik szakasza értelmében a m. kir. honvédségi Ludovika-akadémiában felállított „tényleges állománybeli tisztképző tanfolyamra“ az 1885. évi tanévre hatvan önkéntesen jelentkező oly ifju vétetik fel, a ki még nem lépett be a védkötele korbá.

Ezen tanfolyamban ezélja az, hogy a magyar szent korona országában honilletékes oly ifjak, kik élethivatásul a katonai pályát választották, oly mérvű kiképzetést nyerjenek, mely őket csapattisztekké leendő előléptetésre, egyszerűs mind arra is képesíti, hogy a tanfolyam befejeztével mar mint hadapródok is az alantos tiszt kötelességeinek teljesítésére alkalmasok legyenek.

Azon növendékekre nézve, kik a tanfolyam alatt kiválóbb tehetséget tanúsítanak, az oktatás további irányára az, hogy ók a később bekövetkező vezérkari s egyéb szolgálatokhoz megkivántató felsőbb kiképzetetés alapját már az akadémiában megszerezzék.

A kiképzetés, tehát a növendékek általános műveltségének fejlesztése s ismeretkörük szélesítése mellett nemcsak a katonai szolgálat mindeu ágazatára kiható elméleti és gyakorlati oktatásra fog kiterjedni, hanem a növendékeknek alkalom fog nyújtani arra is, hogy a katonai tudományokból, katonai műszaki ismeretekből s nyelvtanból is megszerezzék azon készséget, mely a szakismereteknek később magán szorgalom útján leendő fejlesztéséhez és a felsőbb kiképzetetéshez mulhatlanul megkivántatik.

A tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam négy évre terjed és ahoz képest négy évfolyamból áll.

Mindegyik évfolyam két párhuzamos osztályt foglal magában.

Az 1885. évi tanévben a harmadik évfolyam állítottatik fel.

Az 1885. évi iskolai év kezdetével 10 kincstári, 18 részint felfizetéses, részint egész fizetéses és 32 magán alapítványi hely fog a tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam első osztályában betöltetni.

A II-ik és többi felsőbb tanfolyamokba való felvételnek helye nincsen.

A felfizetéses és egész fizetéses helyek összesen, további a 10 egész díjmentes kincstári helyre ezenel nyilvános pályázat nyittatik, a 32 alapítványi hely pedig a jogosult teiek bemutatása folytán lesz betöltendő.

Ezen helyekre kizárólag a magyar szent korona országában honilletékes állampolgárok fiai pályázhatnak.

1. Felvételi feltételek.

A felvétel a honvédelmi miniszterhez folyó évi június hó 20-ig, vagy közvetlenül az érdekeltek, vagy a bemutatási jogot gyakorló teiek által benyújtandó és mellékleteivel együtt szabályszerűen belyegzett folyamodvány alapján kerülmezendő.

A folyamodványhoz a következő mellékletek csatolandók:

a) a pályázó magyar állampolgári minőségéről, a hatósági fő-, vagy a járási tisztviselő által kiadott bizonyítvány; b) a pályázó testi alkalmas voltáról és életkorának megfelelő testi fejlődöttségéről valamely honvéd vagy közöshad-seregbeli tényleges szolgálatban levő orvos tudor által szabályszerűleg kiállított orvosi bizonyítvány; c) az összes családtagok számát és életkorát előtűntető „családi értesítő“ azon folyamodványokhoz, melyek ingyenes és felfizetéses helyek elnyeréseért nyújtatnak be; a pályázó életkorát igazoló „keresztlevél“ pedig az egész fizetéses és magán-alapítványi helyeket illető kérvényekhez.

Pályázók életkora a már betöltött 14-ik évtől kezdve, a még be nem végzett 16-ik évig terjedhet. — hogy a növendékek az akadémiából való kilépés és a honvédséghez leendő felavatás idejére, 18-ik évüket betölttsék, azonban 20 évesek még ne legyenek.

Az életkor megállapítására nézve az iskolai év kezdete, azaz október hó elseje mérvadó:

d) ajánlatos erkölcsi magaviseletről szóló külön bizonyítvány azon esetben, ha pályázó erkölcsi minősítvénye az iskolai bizonyítványban nem foglaltatnak;

e) valamely gymnasium, real-gymnasium, reáliskola, vagy az említettekkel egyenjogositott egyéb tanintézet négy osztályának legalább is jó eredménnyel lett elvégzését, illetőleg a IV-ik vagy további osztály tetleges látogatását is igazoló és az egyes tantárgyakban való előmenetelt előtűntető „iskolai látogatási bizonyítvány.“ Az iskolai év befejezése után nyerendő rendes bizonyítvány az akadémiában a felvételi vizsga alkalmával is felmutatható.

f) A horvát-szlavonországi illetőségű, vagy más a magyar szent korona területén honos, de idegen ajku pályázó ifjakknak a magyar nyelvben annyi jártassággal kell birniok, mennyi valószínű kihatást nyújt arra, hogy az előadásokat sikerrel hallgathassák. Ha azonban az első évfolyam alatt a magyar nyelvet annyira el nem sajátítják, hogy a többi növendékekkel haladni képesek legyenek: az évfolyamot ismételni tartoznak.

g) A pályázó által kiállítandó, annak atyja, vagy gyám-gondnoka hitlesített aláírásával megerősítendő, és a pályázó törvényes hadkötelezettségi idejének leszolgáltatás tárgyazó „kötelező nyilatkozat,“ a *) alatti szöveg szerint kiállítva.

*) Alólírott ezenel kijelentem, hogy a Ludovika akadémiában leendő felvételre esztében, akár mint önkéntes, akár korosztály és sorsszám szerint soroztatnám is be a hadseregbe, vagy a honvédséghez, az 1868. évi XL-ik törvényzikk 19. szakasza, és az 1883. évi XXXIV-ik törvényzikk 2-ik szakasza utolsó bekezdése értelmében a honvédségnek teljesítendő különös szolgálati kötelezettségnek magamat alárendelem, egyuttal kötelezem magamat arra is, hogy ha a tényleges állománybeli tisztképző tanfolyam IV. évfolyamának jó eredménnyel leendő elvégzése idejében 20-ik évemet még el nem értem is védkötelezettségem tekintetéből leendő felavatás vegett önként haladék nélkül fogok jelentkezni.

Kelt stb.

N. N. pályázó.

A fentebb kötelező nyilatkozatot megerősitem.

Kmft.

N. N.

járási szolgabíró tisztviselő. (polgármester.)

N. N.

szülő, gyám.

g) Ha a pályázó a fentebb 1. e) pontban említett életkört még legfeljebb hat hónappal haladta volna túl, felvételnek kizárólag a Felsője legmagasabb engedélye mellett lehet helye.

h) Az ingyenes, és felfizetéses helyekre pályázó szülője (gyám gondnoka) a kérvényben azt is köteles nyilatkoztatni, hogy pályázó fián kívül neveltetik, avagy neveltetett-e állami, vagy magán alapítványi helyen más gyermeke is, vagy pedig utóbbiak közül részesül-e valamelyik ösztöndíjban és milyenben?

2. A kérvények átvizsgálása.

A fentebb kitétt határidő alatt a honvédelmi miniszteriumhoz beérkezett kérvények átvizsgálván, azok, melyek hiányosan szereltettek fel, és a pótlólag bekövetendő okmányokkal sem egészítették ki, a pályázati határidő elmúltja után elkésve benyújtottakkal együtt, kivétel nélkül vissza fognak utasítani.

3. A felvételi vizsga tantárgyai.

A felvételt pályázók a fentebb 1. e) pontban említett iskolák IV. osztályában előadott minden tantárgyból (a klasszikus nyelvek kivételével) felvételi vizsgát tartoznak letenni, ugymint:

Magyar nyelv,
Német nyelv,
Földrajz,
Egyetemes történelem,
Mennyiségtan,
Természettan és
Természettanból.

Ezen tantárgyak ismerete oly mérvben követeltetik, mint az a középiskolák IV. osztályára nézve előszabva van. Az első két tantárgyból írásbeli, a többiek közül szóbeli vizsga teendő le.

Horvát-szlavonországi illetőségű, vagy más idegen ajkú pályázók, kik a magyar nyelvet eléggé nem értik, a felvételi vizsgát horvát, illetőleg anyanyelvükön tehetik le.

A felvételi vizsgának főzélja az, miszerint a vizsgabizottság meggyőződést szerezhesen arról, vajon a pályázó ifjú az általa végzett tantárgyakból előmutatott ismereteivel s fel-fogási képességével fogva alkalmas-e arra, hogy az akadémiái tanfolyamot jó sikerrel befejezhesse s a részére adományozandó helyet rendeltetésének megfelelőleg betölthesse.

Ha a pályázók szülői (gyám gondnokai) a felvételi vizsgán jelen kívánnak lenni, ez nekik a vizsgaterem térszerveihez képest megengedtetik.

4. A felvételi vizsgák kezdete.

A felvételi vizsgák a Ludovika-akadémia helyiségeiben folyó évi szeptember hó 25-én kezdődnek és szeptember hó utolján végleg bezártnak.

Szeptember 29-ike után rendes felvételi vizsgák többé nem tartatnak, emellegva az addig még meg nem jelent pályázók: a felvételhez való igényüket elvesztik, ha csak rendkívüli körülmények által okozott elmaradásukat nem igazolhatják.

Mint hogy a felek érdeke hozza magával, miszerint pályázó fiak a felvételi vizsga sikeres letétele után az akadémiába azonnal felvételtessenek, a felvételi vizsgák pedig a felforgó viszonyok közt a fentebb említett határidő előtt meg nem kezdődtek, figyelmessé tétetnek a szülők, hogy pályázó fiaikat a polgári tanintézetek valamelyikébe, az 1885/86-iki iskolai év elejével kezdődő tanfolyam illető osztályába felvétel-sék, oly czélből, hogy a felvételi vizsgán esetleg visszautasítottak tanulási pályájukat akadály nélkül folytathassák.

Az utazási költségeket a pályázók szülei (gyám gondnokok) kötelesek viselni.

Az állami helyekre pályázó tiszték és honvédek, illetőleg katonai hivatalnokok fiait az utazási költségek csak azon esetben téríthetők meg, ha a szülők (gyám gondnokok) vagyontalanságukat hitelesen kimutatják, és a megtérítést folyamodványukba különösen kérelmezik.

Mielőtt pályázó a felvételi vizsgára becsáttnak, az intézet orvosa által ujjal megvizsgáltatik, s azon esetben, ha a vizsgáló intézeti orvos és a bizonyítványt kiállító orvos véleménye egymástól eltérne, az első honvéd kerületi parancsnokság törzsorvosa által eszközölt felülvizsgálatnak leendő helye. A felülvizsgálat folytán alkalmatlannak talált pályázók visszautasítottak.

5. A felvételi vizsga eredménye és a felvétel.

A beérkezett és szabályszerűen felszerelt folyamodványok alapján felvétel végett első sorban azok fognak kijelöltetni, kik legérdemesebbeknek találtak.

Ezek szintegy mint az alapítványosok által bemutatottak, a felvételi vizsgára leendő megjelenésre fel fognak szállíttatni.

Megfelelő számú pályázók másodszorban szintén ki fognak jelöltetni, és előjegyzésben tartatni, oly czélből, hogy azon ifjak helyett, kik a felvételi vizsgát sikerrel le nem tették, vagy az ugyanazon évi december hó végeig mutatkozó fogyatékek pótlása végett, esetleg a felvételi vizsga letételére december hó végeig (melyen túl utólagos felfételnek helye nincsen) behívathassanak. Az említettek közül utólag vizsgára be nem hívottak a következő évben ismét pályázhatnak, a mennyiben a felvételi feltételeknek megfelelekednek.

A pályázó felvétele eskis a felvételi vizsga sikeres kiállításának feltétele alatt eszközöltetik, s a felvételi vizsga alól felmentésnek helye nincsen.

Mint hogy a felvétel a felvételi vizsga eredményétől függ, a vizsgáló bizottság által a felvételre „alkalmatlannak“ minősítették e körülményről azonnal értesítettnek, kérvényeik mellékleletekkel együtt rövid uton visszaadtnak.

Az alkalmazosoknak talált pályázók szülei (gyám gondnokai) a felvételi vizsga eredményéről oly figyelmeztetés mellett fognak értesítettetni, hogy a felvett növendékek szeptember 30-áig az akadémia igazgatóságánál okvetlenül átadandók, esetleg a vizsga letétele után azonnal is az intézetben hagyhatók.

6. A magán alapítványi helyek betöltése.

A magán alapítványi helyek nem nyilvános pályázat útján, hanem az illető jogosult felek által bemutatott, és a felvételi vizsgán képesítettetteknek talált ifjak közül fognak betöltetni.

A folyó 1885/86. évben betöltendő magán alapítványi harminczkét helyre nézve a bemutatási jogot a következő hatóságok és magánfelek vannak hivatva gyakorolni.

1. Áldassy Ignác	alapítványára bemutat	Szluha Antal gond.	1 ifjut.
2. Battyány-Sztrattman F.	"	Battyány-Sztratt. Ö.	1 "
3. Butler János gróf	"	a) Hevesm. közonsége	2 "
"	"	b) Ungm.	2 "
"	"	c) Pest-Pilisim.	2 "
"	"	d) Nógrádm.	2 "
"	"	e) Biharm.	2 "
"	"	f) Borsodm.	2 "
"	"	g) Szabolcsm.	2 "
"	"	h) Gömörm.	1 "
"	"	i) Zemplénm.	1 "
"	"	k) Abauj-Tornam.	2 "
"	"	l) Beregm.	1 "
"	"	m) Ugoesam.	1 "

4. Debreczen város	"	Debreczen város	1 "
5. Eltz Károly gr.	"	Eltz Károly gr.	1 "
6. Festetics György gr.	"	Festetics Tassiló gr.	1 "
7. Ecskay Lázár Zs.	"	Thurn-Taxis hgnó sz.	1 "
		Edelspaecher V.	1 "

8. Nákó Kálmán gr.	"	Nákó Kálmán gr.	1 "
9. Endies József báró	"	Rudies József br.	1 "
10. Szabadka város	"	Szabadka város	1 "
11. Temesváry Márton	"	M. k. honv. miniszt.	1 "
12. Bajsz-Vojnies Máté	"	bajszai Vojnies Lukács	1 "
13. Zichy Ferencz gr.	"	Zichy Ferencz gr.	1 "

14. Br. Orcey család egy növendékre szintén gyakorolja a bemutatási jogot, és az ekként betöltendő hely a bevezetésben említett tíz díjmentes hely közé tartozván, ellátási költségei a kincstárból fedeztetnek, bemutat Orcey Béla báró, ő felsője körüli miniszter 1 ifjú. Összesen 33 ifjú.

A fentebb megnevezett hatóságok és felek bemutatási joguk gyakorolhatása végett külön intézvényben fognak egyenként felhivatni.

Ehez képest mindazon pályázók, kik magán alapítványi helyre kívánják magukat felvételni, szabályszerűen bélyegezett és felszerelt kérvényüket a fentebb 1. e) pontok alatt megnevezett s a bemutatási jog gyakorlására hivatott közhatóságokhoz, illetőleg magán felekhez tartoznak benyújtani.

7. A fizetéses helyek.

Egész fizetéses helyért évenként 600 frt. fél fizetéses helyért pedig 300 frt évi ellátási átalány fizetendő.

Ezen összeg a felvett növendék szülői (gyám gondnoka) által felvétenként előlegesen vagyis október és márczius hó elején két egyenlő részletben közvetlenül a m. kir. honvédségi Ludovika akadémia igazgatóságánál, a honvédelmi miniszteri javadalom részére lefizetendő, illetőleg posta útján felküldendő.

Az egész és fél fizetéses helyre pályázók szülei (gondnokai) a felvételi folyamodványban nyilatkoztatni tartoznak, hogy az esedékes ellátási átalányt telvétenként, vagyis október és márczius hónapok 1-én előlegesen a Ludovika-akadémia igazgatóságánál közvetlenül befizetik, illetőleg posta útján felküldik.

A fizetéses helyekre pályázók között minden egyéb körülményre való tekintet nélkül a felvételre elsőbbséggel azok bírnak, kik a megkívántató tantárgyakból jobb bizonyítványt mutatnak fel, illetőleg a felvételi vizsgát jobb eredményvel tették le.

A mely növendék ellátásáért járandó felévi átalány egyszerű megintés után sem fizetetik be, az az adományozott helyhez való igényét elveszti, miről szülője (gyám gondnoka) további mihez tartás végett értesítettik.

Ha valamely növendék szülője (gyám gondnoka) beleegyezésével az intézetből időközben kilép, vagy bármely oknál fogva a fél év eltelte előtt elbocsátatik: az annak ellátása fejében lefizetett felévi átalányának, a kilépés ideje után a fél év végeig esedékes részét az illetők visszakövetelhetik.

A növendékek szülei (gyám gondnokai) által a kisebb szükségletek stb. beszerzése végett havonként három forint zsebpénzzel látandók el, mely járuléknak egy-egy felévre számított összege mindenkor előlegesen és pedig a fizetéses díjjal egyidejűleg, a többiek részéről szintén október és márczius hónapok 1-én az akadémia igazgatóságánál lefizetendő, illetőleg ahoz felküldendő.

Ezen kötelezettség elvállalásának a kérvényben kifejezés adandó.

A tényleg felvett ifjak szülei (gyám gondnokai) ezen felül a zsebpénz pontos lefizetését külön írásbeli, az akadémiái igazgatóságának átadandó nyilatkozáttal is kötelesek biztosítani.

Azon alapítványi, vagy kincstári helyen levő növendékek részére, kik vagyontalanság folytán hozzátartozóik által semmiféle segélyben nem részesíthetők, annak elengedését, illetőleg a kincstár által való fedezését a szülők, (gyám gondnokok) az akadémia igazgatóságánál az illető közigazgatási hatóságok által kiállított, és a folyamodványhoz melléklendő „vagyontalansági bizonyítványok“ alapján kérelmezhetik.

Az ily kérelmekre nézve érdemlegesen az akadémia igazgatósága határoz, mely határozat ellen felelbezesnek helye nincsen.

8. A növendékekkel az akadémiában való elbánás.

A felvett növendékek az akadémia részéről átvételnek, és a számukra rendszeresített teljes ruházattal, tehernemüvel, felszereléssel és taneszközökkel ellátatnak.

Addig is azonban, míg ez irányban szükségleteik fedezése iránt a kellő intézkedések megtételnek, szükséges, hogy a növendékek még jó és használható lábbelivel ellátva jelenjenek meg.

A növendékek négy évfolyama két századot képez, melynek parancsnoka egy-egy százados.

A század parancsnokok a növendékek testi, szellemi és erkölcsi nevelésére első sorban vannak hivatva, ők ellenőrzik továbbá azt, hogy a növendékek szülei, (gyám gondnokai) iránti kötelesegeiknek eleget tegyenek, ők értesítik a szülőket a növendékek viszonyaiban előforduló fontosabb változásokról, valamint a szülők is a növendékekkel illető kéréseikkel az említett parancsnokokhoz tartoznak fordulni.

Az egyes tantárgyak előadására vonatkozó részletes intézkedések a tanterv szerint vannak megállapítva.

Általában megjegyeztetik, hogy az akadémiában előadási nyelv a „m a g y a r.“ de a mellett figyelem fordítatik arra is, hogy a növendékek a német és francia nyelvet is a lehető legtökéletesebben elsajátíthassák.

A horvát-szlavonországi illetőségű ifjak a horvát nyelvben is nyernekt oktatást.

A tantárgyak, melyek mind a négy évfolyamra aránylagosan és a fokozatos haladás szem előtt tartása mellett, fel vannak osztva: minden növendékre nézve kötelezők, kivéve a horvát nyelvet és a zenét, mely utóbbi csakis a szülők különös kívánságára, és azok költségén tanítatik.

A vallás- és erkölcsi oktatásnál a törvényesen bevett vallásfelekezettek tekintetbe vétetnek, és gondoskodva lesz arról, hogy vallása szabad gyakorlatára minden növendéknek alkalom nyújtassék.

A testi erő fejlesztése, s az egészség fenntartása mellett, a növendékeknek erkölcsi nevelésére s bennük a hazafias érzelmenek és a katonai szellemnek ápolására különös figyelem fog fordítatni.

Az iskolai év október hó 1-én kezdődik, a zárvizsgák augusztus második harmadában tartatnak, és a tanév augusztus 20-án bezártnak.

Augusztus 21-től szeptember 30-áig szünidő leendő, mely alatt az összes növendékek szabadságra bocsátatnak, ha csak e kedvezményt hiányos szorgalom, vagy kifogás alá eső magaviselet folytán el nem vesztik.

Azon növendékek, kiknek magaviselete legalább „jó“, szorgalma legalább „elégséges“ a nagy szünidőn kívül még a karácsonyi-, utolsó farsangi- és husvétii szünetek alkalmával is szabadságidőt nyernekt.

A zárvizsgák alkalmával megállapítatik azon végosztályzat, melynek alapján és eredménye szerint a növendékek a felsőbb évfolyamba előlephetnek.

Hogy egyik vagy másik évfolyamnak ismétlése mily esetben és minő feltételek alatt engedtetik meg: a szervezeti szabályokban van meghatározva.

9. Az akadémiából való időelőtti kilépés.

Az akadémiából időelőtti kilépés a következő okoknál fogva következhetik be:

1. Betegség miatt, ha ezáltal a növendék az előadások hallgatásában a tanév hátralévő részére nézve gátolva van.

Ily növendékek a következő iskolai évre, illetőleg a be nem végzett évfolyam ismétlésére a honvédelmi miniszterhez intézendő kérvény folytán újra felvehetők.

2. A szülők (gyám gondnokok) elhatározásából fontos okok miatt. Ily esetben a kérvény az akadémia igazgatójához nyújtandók be, ki azt elhatározás végett a honvédelmi miniszterhez terjeszti fel.

3. Kiképzetésre való alkamatlanság folytán, mely a) elégtelen előmenetel miatt, vagy b) büntetésből fordulhat elő.

Az utóbbi esetben időelőtti kilépés akkor következhetik be, ha a növendék valamely beestelen cselekmény folytán érdemtelenné vált arra, hogy az intézetnek tagja maradjon.

10. Az intézetből kilépett ifjak tényleges szolgálata.

Az 1883. évi XXXIV. törvényezikk 2-ik szakasza 5. bekezdése szerint a Ludovica Akadémia tényleges tisztképző tanfolyamába felvett ifjak az intézetből való kilépésük után teljesítendő tényleges szolgálati kötelezettség tekintetében ugyanazon törvényes rendelkezés alatt állanak, mely az 1868. évi XL. törvényezikk 19-ik szakaszában meg van határozva.

Emellegva az akadémia négy évi tanfolyamát bevégzett alapítványi, vagy díjmentes növendékek felavatásuk napjától kezdve összesen 10 évi, a feldíjmentes növendékek 7 évi, és a fizetéses növendékek 4 évi tetteges szolgálatot, még pedig a honvédségnél kötelesek teljesíteni.

11. Részletes adatok.

A tantervre, nevelésre s egyebekre vonatkozó részletebb adatok tekintetében a Ludovica Akadémia „Szervezeti szabályai“ szolgáltatnak bővebb tájékozást.

Heti naptár.

	Katholikus	Protestáns	Izraelita
Márt. 22.	V. D. 5 Fek. vas.	D. Judika	Niszton 6
" 23.	H. Otto pk.	r.berhart	Niszton 7
" 24.	K. Gáborfőangy.	Gáborfőangy.	Niszton 8
" 25.	Sz. Gy. olt. B. A.	Gy. olt. B. A.	Niszton 9
" 26.	Cs. Manó	Manó	Niszton 10
" 27.	P. Fajd. szüz.	Rupert	Niszton 11
" 28.	Sz. Guntrám	Málhas	Sab. Hágod. 12

Napirend:

Minden kedden és pénteken polgári ügyekben, szerdán és esütörökön fenytő ügyekben a helybeli kir. törvényszéknél, Ugyanekkor kedden és pénteken a megyei árvászeknél s városi hatóságnál tanácsülés, kivéve az ünnepre eső napokat. Minden hétfőn, kedden, esütörökön nyilvános tárgyalás fenytő ügyekben a kir. járásbírósnál. Minden szombatn panaszfelvétel ugyanott, kivéve az ünnepekre eső napokat. Mart. 23. Rozsnyón országos vásár. " 25. Táncevizsga a helybeli „Rözs“ vendéglő nagytermében. " 27-28. Rimaszombatban országos vásár. " 30. Megyebizottsági közgyűlés a megyeház nagyobb tanácskozási termében d. e. 10 órákor s esetleg folytatva a következő napon. " Nyilvános előadás a helybeli községi iskola IV. számú tantermében.

Felelős szerkesztő: Rábely Miklós.

Magán-hirdetések.

Naponta friss

bécsi torma virsli

és egyéb meleg és hideg étkek, ugyszintén igen finom — saját kezelésű

visontai vörös, apczy schiller és fehér

borok a legjutányosabb árak mellett mindenkor fel-találhalók Rimaszombatban

Toth Pál vendéglőjében.

A „Gömörmezei Nép- és Iparbank“ a nála legalább egy évre elhelyezett betéttőkék után 1885. január 1-étől 5% kamatot fizet.

Az igazgatóság.

Cséplőgép-eladás.

Egy egészen új, csak 3 hónapon át használt **cséplőgép** és hozzá tartozó **gőzmozdony**, a tagosítás által változott birtoklási állapotok miatt eladóvá létevé, elárúsítására a folyó **1885. évi márczius hó 27-én** délután 3 órakor **Rimaszombatban**, a városházánál

önkéntes nyilvános árverés

fog megtartatni.

Kikiáltási ár 3000 frt, a többi árverési feltételek alólírottanul előzetesen is megtudhatók.

2-2.

Lengyel Pál,

mint a tulajdonosok megbízottja.

Szappanos üzlet eladás.

Miskolcson néhai **Kopácsi Károly szappanos üzlete, az üzleti műszerek, felszerelések és árukkal** — az üzleti helyiség bérbeadása mellett — eladó.

Miskolcson ezen üzlet e nemben **legelső. Értesítést ad**

Szeremley Lajos,

végrendeleti végrehajtó. Miskolcson.

3-3

Egy kitünő szer. Budapest. Folyó hó 5-én hozzáintézett becses tudakozására, ezennel van szerencsém értesíteni, hogy a Brand R. gyógyszerész svájci labdacsei igen jó hatásúak s az én gyomorbajomban és székrekedésemben a legjobb szolgálatot tették s bajaimon alaposan segítettek. Ezért a svájci labdacsokat [a gyógyszerházakban egy doboz ára 70 kr.] mindenkinek legjobb meggyőződésemmel úgy ajánlom, mint a leghasznosabb gyógyszert. Fogadja a tekintetes ur legbensőbb köszönetemet értök. Örökké hálás lekötöztette: Ebenführer Oszkár, VII. ker. Dob-utca 8. sz.

A „GONDÜZŐ”

szepirodalmi hetilap

f. évi ápril hó elsejével harmadik évfolyomába lép és rövid fenállása óta, rendkívül dus és változatos tartalmánál fogva oly pártolásként örvend, mely az irodalom terén valóban paratlanul áll hazánkban.

A „GONDÜZŐ” erkölcsöt nemesítő és lelket művelő, érdekesítő és gondokat űző olvasmányaival kimeríthetlen tárházat képez családok és egyesek számára.

A „GONDÜZŐ” munkatársai: P. Szathmáry Károly, Tolnai Lajos, Komócsy József, Kiss József, Margit y Dezső, Mikszáth Kálmán, Szana Tamás, Tóth Endre, Vertesi Arnold, Kazár Em I, Ejszaki Károly, Endródi Sándor, Balázs Sándor, Dalmady Győző, Prém József, Hentaller Lajos, Sziklay János, Reviczky Gyula, Palágyi Lajos, Lévy Sándor stb. stb.

A „GONDÜZŐ” továbbá megkezdte „A gránátköves asszony” Marlitt E. világhírű regényének közlését egyedül jogosított magyar fordításban, mely regény egyszerre hat nyelven jelenik meg.

Végre pedig örvendő említjük meg, hogy Jókai Mór és Beniczkyné Bajza Lenke koszorús írónk ígértét bírjuk, hogy a „GONDÜZŐ” számára írni fognak, miáltal oly kellemes helyzetbe jutottunk, hogy hazánk irodalmi kitünőségeit esportosítsuk lapunk körül.

A „GONDÜZŐ” megjelen minden vasárnap 3 1/2 ivnyi tartalommal és ára a bérmentes szétküldéssel együtt negyedévre csak 1 frt 50 kr., féltre 3 frt.

Mutatvány számmal mindenkinek szívesen szolgálunk ingyen és bérmentve, ki e végett hozzánk fordul.

Az előfizetési pénzek legezészerűben postautalvánnyal a Gondüző kiadóhivatalához küldendők.

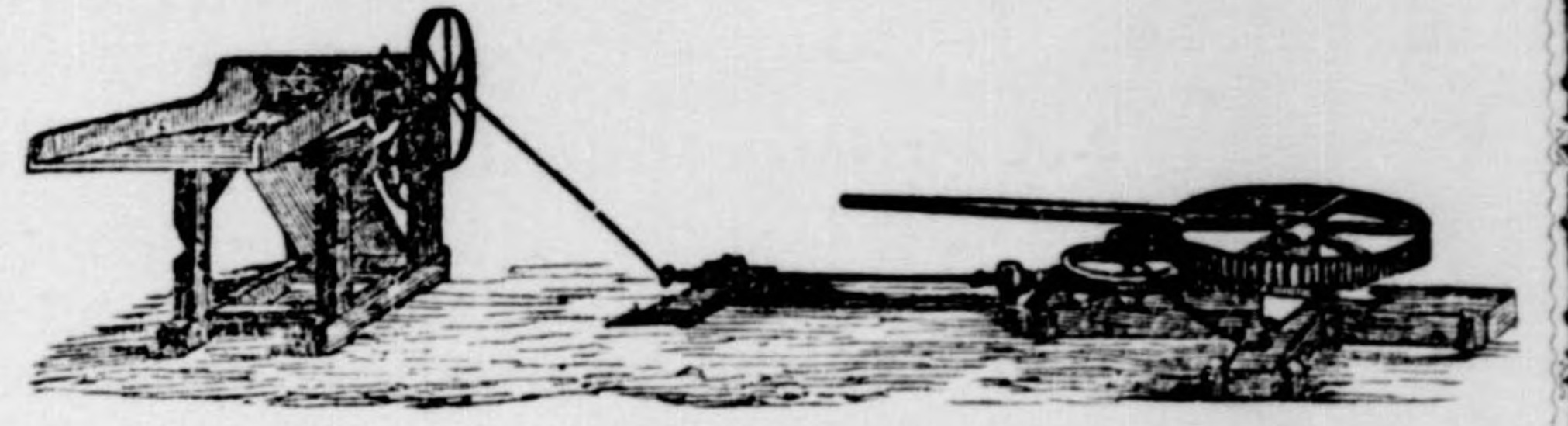
Székely Aladár,

a „GONDÜZŐ” kiadótulajdonosa Budapestben, dob-utca 14.

1-3

FLEISCHER és TÁRSA

gépgyára és vasöntője Kassán, eperjesi-ut 6. szám és Kassa mellett a Csermelyvölgyben.

Ajánlja a t. gazdaközönségnek, a legújabb tapasztalatok szemmel tartásával, ezélszerűen s gondosan gyártott jó hírnevű gépeit a közeledő tavaszi időnyre, nevezetesen: **Sorba-vetőgépeket, szórva-vetőgépeket ekéket, boronákat, hengereket, lókapákat, tengeri-morzsolókat, Backer és magtárrostákat, továbbá mindennemű szivattyukat, gőzgépeket, gőzkazánokat, szeszgyári berendezéseket és pedig: Henze-főzők, kavaró készülékek, malata- és burgonya-zuzókat stb.**

Csermelyvölgyi gazd. gépgyárunkban gépgyártmányainknak jelentékeny készletét tartjuk állandóan.

Képes árjegyzéket gazd. gépeinkről, valamint árjegyzék öntődenk készítményeiről, kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

5-*

Lakváltoztatás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, miszerint az eddig eserenesényi utedán levő fűszer- és vegyeskereskedésemet — tetemesen megnagyobbítva — **folyó évi márczius hó 24-től** a fűtőren levő **Dapsy-féle házba helyezem át.** Mint eddig úgy ezután is nagy raktárt tartok mindentféle liszt-, fűszer és élelmiszerek-, ugyszintén **külföldi főzelekek-, sajtok-** stb. stbből.

A legjobb **amerikai petroleum**, valamint a legkitünőbb **kocsi-kenőcs** nagyban és kiesiben szintén kapható.

Üzleti helyiségem megnagyobbodásával egy jó hírnevűk örvendő **tűz- és betörés ellen biztos pénzszekrénygyár** ügynökséget is felvállaltam; melynek gyártmányait a következő olcsó árakon boesíjtom áruba, n. m.

0. számút . . . 65 frtért.	0 1/2. számút . . . 80 frtért
1. számút . . . 95 frtért.	2. számút . . . 125 frtért
3. számút . . . 150 frtért.	4. számút . . . 175 frtért
4 1/2. számút	195 frtért

Az eddig nyert bizalomtól felbátorítva, oda fogok hatni, hogy pontos kiszolgálát, jó minőségű áruk tartása és illő ár mellett a n. é. közönség meglegedését továbbra is megtarthassam.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlvam maradtam teljes tisztelettel

Rimaszombat, 1885. márczius hó 20-án.

Bródy Bertalan,

fűszer- és vegyeskereskedő.

1-6

Hamisítatlan bor.

Az egri név megőrzése s hamisítatlan egri borok áruba boesnjtása végett alakult az „**Egri borászati egyesület.**” Valódi tiszta egri borért ezután mindenki bátran forduljon

ZOHOR VINCZE

borügynökhöz, ki biztosítja megrendelőit, hogy csakis valódi és jóhírű termelőlől küld esupán bort.

Ugyancsak **ZOHOR VINCZÉNÉL** kapható jutányos áron az ujonnan feltalált és szabadalmazott

összeadó gép,

melyen egyszerű kézmozdulat által a legnagyobb számokat biztosan össze lehet adni, bármily szórakozott legyen is az ember.

A torontálmegyei gazdasági kiállításon 1884-ben **EZÜST DISZ-OKLEVELLET** nyert.

A bécsi 1883. évi nemzetk. gyógyszer. kiállításon **EZÜST ÉRMET** nyert.

A triestti 1882. évi kiállításon **BRONZ-ÉRMET** nyert.

A gráci 1880-ik évi országos kiállításon

ELISMERÉSI OKLEVELLET nyert.

A MOHAI ÁGNES FORRÁS

hazánk egyik legszénsavdúsabb

SAVANYUVÍZ

kitünő szolgálatot tesz főleg az emésztési zavaroknál s a gyomornak az idegrendszer bántalmain alapuló bajaiban. Általában a víz mindazon kóroknál kiváló figyelmet érdemel, melyekben a szervi élet támogatása és az idegrendszer működésének fölfokozása kívánatos.

Borral használva kiferjedt kedveltségnek örvend.

Kizárólagos **Édeskuty L.** m. kir. udv. szállítónál, Budapestben.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerházban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

Az 1884-ik évi elszállítás

1,500.000

palaczk.

Kapható Rimaszombatban: Nagy Béla kereskedésében.

Kiadóhivatal: Budapest V. Nádor-utca 7-ik szám.

Előfizetési árak

a „**PESTI HIRLAP**”-ra

Egész évre . . . 14 frt — kr.

Félévre 7 frt — kr.

Negyedévre 3 frt 50 kr.

Egy hóra 1 frt 20 kr.

Egy szám helyben 4 kr.

Vidéken 5 kr.

PESTI HIRLAP

LEGIOLCSÓBB, LEGJOBB, LEGELTEREJDTEBB MAGYAR POLITIKAI NAPILAP.

Megjelen

m i n d e n n a p

az ünnep- és vasárnapokat követő napokon is, 2-2 3/4 iven.

Mutatványszámok kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küldetnek.

4-6